

Ikt. sz.: VFB-41/26-2/2019.

VFB-12/2019. sz. ülés
(VFB-24/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Vállalkozásfejlesztési bizottságának**
2019. december 3-án, kedden 15 órakor
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet 128. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	33
<i>Az ülés résztvevői</i>	44
<i>Az ülés megnyitása, határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	55
<i>Dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter meghallgatása az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján</i>	55
<i>Kérdések</i>	1717
<i>Dr. Palkovics László válasza</i>	2626
<i>Egyebek</i>	3434
<i>Az ülés berekesztése</i>	3535

Napirendi javaslat

1. Dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter meghallgatása az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Z. Kárpát Dániel** (Jobbik), a bizottság elnöke

Szatmáry Kristóf (Fidesz), a bizottság alelnöke

Bányai Gábor (Fidesz), a bizottság alelnöke

Molnár Gyula (MSZP), a bizottság alelnöke

Becsó Zsolt (Fidesz)

Gelencsér Attila (Fidesz)

Ovádi Péter (Fidesz)

Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)

Tordai Bence (Párbeszéd)

Helyettesítési megbízást adott

Tasó László (Fidesz) Gelencsér Attilának (Fidesz)

Dr. Tiba István (Fidesz) Bányai Gábornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Vásárhelyi Pál bizottsági munkatárs

Meghívottak

Dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter

(Az ülés kezdetének időpontja: 15 óra.)

Az ülés megnyitása, határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Nagy tisztelettel megkérek mindenkit arra, hogy foglalja el a helyét. Nagy tisztelettel köszöntöm miniszter urat, államtitkár urakat, képviselőtársaimat, meghívott vendégeinket és természetesen a sajtó munkatársait is. A Vállalkozásfejlesztési bizottság ülését ezennel megnyitom. Első szokásos technikai feladatom a határozatképeség megállapítása. Kollégáimmal való egyeztetés fényében mondhatom, hogy 8-an személyesen vagyunk jelen, két fő eseti képviseleti megbízással vesz részt - időzójelben - a munkánkban. Így a határozatképeséget megállapíthatjuk, ezt nem fenyegeti veszély.

A napirend elfogadása tekintetében nem állítom képviselőtársaimat nehéz feladat elé, hiszen két napirendi pontról, ezek közül egy érdemiről kell határoznunk. Kérem, aki a kiküldött napirendet ebben a formában elfogadhatónak tartja, kézfelemeléssel jelezze. (Szavazás.) 10 igen, egyhangú döntésünk született, így ellenpróbára nincs szükség.

Dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter meghallgatása az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján

Első napirendi pontunk tekintetében dr. Palkovics László innovációért és technológiáért felelős miniszter meghallgatására kerül sor. Mindez szokásainkhoz híven az Országgyűlésről szóló törvény 41. §-a alapján történik meg. Legutóbb 2018 májusában, 15-én köszönhattük miniszter urat körünkben, ez a kinevezés előtti meghallgatás volt. Ennek fényében kérem, számoljon be arról, hogy az akkor megfogalmazott tervekben, elképzelésekben melyeket sikerült beváltani, az eltelt másfél év alatt milyen tapasztalatokkal gazdagodhattunk. Megadom a szót, parancsoljon, miniszter úr!

Dr. Palkovics László szóbeli tájékoztatója

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ innovációs és technológiai miniszter: *(Tájékoztatóját kivetítő segítségével tartja meg.)* Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Köszönjük a lehetőséget, hogy a minisztérium az elmúlt másfél éves munkájáról beszámoljon, illetve ennek a kontextusáról. Itt Bangóné képviselő asszonynak némely része a dolognak, lehet, hogy kicsit unalmas lesz, úgyhogy igyekezni fogok gyorsítani, mert ő tegnap egy részéről már hallott. Ugye, nagyon nehéz a gazdaságpolitikai ügyekről úgy tárgyalni, hogy egyébként a vállalkozásfejlesztésről nem beszélünk, de vice versa is igaz a dolog, hiszen ez a gazdaságunk alapja. És azért, hogy az élet ne legyen egyszerű, a minisztérium még ezen túl a Kulturális bizottságban is érintett volt, ugye itt alapvetően a szakképzést, az egyetemeket, illetve innovációt is meg kell hogy jelenítse, ami szintén itt is releváns nyilván a vállalkozásfejlesztés szempontjából, illetve a Fenntartható fejlődés bizottságban pedig tulajdonképpen majdnem mindenre vonatkozik, hiszen beszélünk gazdasági, környezeti, fenntarthatósági kérdésekről, a minisztérium ebben mind illetékes. Úgyhogy megpróbálom, ami a vállalkozásfejlesztéshez erőteljesebben kapcsolódik, a magyar

kkv-kra vonatkozó elképzeléseinket bemutatni, illetve azt, hogy mi fog történni az elkövetkező időszakban.

Nagyon röviden arról a makrogazdasági környezetről, ami jellemzi a gazdaságunkat. Azt gondolom, hogy ezzel sok újat nem fogok mondani. Amit ki szeretnék emelni, hogy a kormány gazdaságpolitikája továbbra is egy fiskális fegyvelmen alapuló gazdaságpolitika. Ennek az egyik jellemzője a költségvetési hiány tervezett értékeinek a mindenkori elérése. Talán, amit itt ki lehet emelni, hogy eddig mindig a tervezetthez képest alacsonyabb lett a végleges költségvetési hiány, illetve egy másik nagyon fontos pont, amit szintén ki kell emelni, hogy az államadósság csökkentését a terveknek megfelelően tesszük. Bár ezzel, azt gondolom, hogy a képviselő hölgyeknek, uraknak nem mondtam újat.

Ami talán kiemelhető, hogy tovább folytatódott az elmúlt évben is a munkaerőpiac fejlesztése. 2010 óta 830-40 ezer emberrel többen dolgoznak, ennyivel több munkahely jött létre. Amit talán itt új elemként érdemes kiemelni: ez év januárjától megfordulni látszik az a folyamat, ami korábban, gyakorlatilag minden országot azért jellemzett, egyfajta ki- és bevándorlás. Most a munkaerőre gondolunk. Januárban volt az első olyan hónap, amikor Németország irányából többen jöttek haza, mint amennyiben egyébként Magyarországot Németországba munkavállalási céllal elhagyták. Ami ennek talán egy érdekes eleme, hogy ez megkezdődött a magasan képzett szakemberekkel, főleg mérnökökkel, akik részben a magyarországi adó, részben a támogatási viszonyok miatt, a munkaerőpiac helyzete miatt úgy döntöttek, hogy itthon folytatják a tevékenységüket. Egy kezdő mérnök Münchenben gyakorlatilag esélytelen, hogy belátható időn belül lakáshoz jusson, különösen, ha megházasodik, akkor az élet még nehezebb. Úgy tűnik, hogy ők ezt itthon jobban megtalálták. Tehát van egy érdekes visszaáramlás.

Ha egyébként megnézzük a munkaerőpiac más szereplőit, építőipar, szállodaipar, vendéglátás területén is egyre többen jönnek haza, és egyébként az a fajta munkaerő-probléma egy kicsit enyhülni látszik, ami egyébként még mindig jellemzi a gazdaságunkat. Ez a 6 százalék, ami el szokott hangozni különböző, részben sajtóban, részben egyéb beszélgetéseken, hogy 600 ezer ember nem Magyarországon él, és dolgozik, a többi környező országban ez az arány vagy magasabb vagy hasonló szintet üt meg. Ausztriában 6,7 százalék. Tehát ebből azt a következtetést levonni, hogy Magyarországon nem lenne jó nyilván nem lehet, hiszen akkor Ausztriában sem az, én azt hiszem, hogy itt az a fajta európai álmunk, hogy Európa egy nagy munkaerőpiacot jelent, és egyébként a munkaerő szabad áramlása az európai alapértékek közé tartozik, itt csak ez teljesül. Tulajdonképpen, amikor csatlakoztunk ehhez, ezt gondoltuk.

Nagyon fontos elem, ami szintén az elmúlt egy évben folytatódott, az az adóteher, ami a munkát, a vállalkozásokat terheli, ennek folyamatos csökkentése. Részbe a marginálisadó-ék esetében, bár a lengyel szintet tűztük ki, ezt még nem értük el, ez 45 százaléknál tart, de az látszik, hogy 2010 óta itt egy folyamatos csökkenésről beszélhetünk.

Ami a vállalkozások szempontjából nagyon fontos, a középvállalatok átlagos adókulcsa is jelentősen csökkent. Itt mindent megtettünk az elmúlt időszakban azért, hogy a közép-, kisvállalatok, amik egyébként az európai gazdaságok gerincét képezik mindenhol, Magyarországon ugyanebbe a helyzetbe tudjunk eljutni. Itt még nagyon sok tennivaló van, különösen ezeknek a magyar tulajdonú vállalatoknak a fejlesztése területén.

Mik ennek az eredményei? Az egyik eredmény, ami, azt gondolom, hogy az elmúlt háromnegyed évben folyamatosan mérhető, ez az 5 százalékhoz közeli gazdasági növekedés. Többször gondoltuk úgy, hogy különösen a német gazdasághoz kötöttségünk miatt, de Magyarországon megkezdődik az a fajta csökkenés, ami jellemzi

Európát, jellemzi a V4-országokat és különösen Németországot. Ez mindeddig nem következett be. Ennek indoka van, félreértés ne essék, tehát, amennyiben a gazdaság volatilitása ugyanilyen módon folytatódik, és további lehülést látunk, előbb-utóbb majd itt is be fog következni. De egyelőre az a fajta szétkapcsolódás, ami a magyar gazdaságot most jellemzi például Németországhoz képest, tehát mi növekszünk, Németország kisebb mértékben növekszik, vagy egyáltalán nem növekszik, de ennek strukturális okai vannak, amit, én azt gondolom, hogy megértettünk. Magyarország továbbra is attraktív befektetési célpont. Azok a bejelentések, amit az elmúlt időszakban megtettünk, különböző nagy külföldi beruházások, ezek között egyre több a magyar és egyre több nem nyugat-európai, nem német cég, hanem ázsiai cégek, ez tovább folytatódik, Magyarország továbbra is befektetési célpont. Inkább csak érdekesség, hogy a brexitet követően olyan angol, főleg startup vállalkozások, akik úgy gondolják, hogy a brexit miatt elhagyják Angliát. Ők hová szeretnének kitelepülni? Itt Budapest az első helyen szerepel, itt explicite Magyarország, Budapest tűnik egy nagyon attraktív célpontnak. Ennek persze sok indoka van.

Itt egy nagyon rövid összefoglaló arról, hogy melyek azok a legjelentősebb, vagy bejelentett vagy megkezdődött vagy már megvalósult beruházások, amelyekről beszélünk. Itt több olyan beruházásról, ami jelen pillanatban tárgyalás alatt van, sajnos nem beszélhetek, de ezek hamarosan nyilvánosságra fognak kerülni. Itt azt ki tudjuk jelteni, hogy az a fajta befektetési dinamika, ami tavaly a magyar gazdaságot jellemezte, tehát 2018-ban, ez 2019-ben sem volt másképp, tehát egyelőre nem érzünk semmilyen más hatást.

Ami talán a magyarázatokhoz tartozik, ez egy nemrég megjelent IMF-vizsgálatnak az eredménye, ami azt mondja, hogy a magyar termékekben és a magyar gyártókapacitásban a high-tech részaránya magas. Különböző algoritmus alapján számolják ki, hogy mit is jelent ez a 70 százalék. Ami itt inkább érdekes, hogy ezzel a 70 százalékkal Németország és Dánia szintjén vagyunk, és egyébként a vizsgált országok közül a legmagasabb arányt tudtuk elérni. Ennek, azt gondolom, hogy az egyik direkt következménye az, hogy azok a beruházások, amik ebben a kategóriában Magyarországon létrejöttek, ezek a magas technológiai szint mellett nagy termelékenységgű beruházások, amit viszont működtetni akarnak. És amit 2008-ban láttunk, az akkori gazdasági lehüléskor, hogy független attól, hogy egy cég milyen országban működött, mindenhol egyformán csökkentette a kapacitását, de itt most kicsit másról van szó. Itt alapvetően arról van szó, hogy miután ez a beruházás itt van, ezért itt továbbra is vagy az előző szinten tartották meg, vagy növelték a szintjét, míg mondjuk, Németországban csökkentették. Tehát, ha megnézzük, ezek a cégek nyilvánosságra kerültek, tehát szabadon lehet róla beszélni. A Haldex nevű cég áthelyezi Németországból a teljes gyártását Magyarországra. A Thyssenkrupppnak az egyik részlege Egerben tovább növeli a kapacitását, de a Zeteb, Bosch ugyanezt fogja tenni, sőt a Knorr-Bremse is ugyanezt teszi. Tehát van egy érdekes hatás, ami pontosan ennek a high-tech környezetnek tudható be. Ahogy mondtam, nyilván azért ez nem lesz mindig így, továbbra is készülnünk kell arra, hogy a gazdaságunk lassulni fog, és ennek meg kell majd teremteni a kompenzációs lehetőségeit. Ugye, ez, amiről Varga miniszter úr is már beszélt, az a gazdaságvédelmi akcióterv, aminek a kidolgozása folyamatban van.

Az elképzeléseinkről, melyek azok az ügyek, amelyeket az ITM az elkövetkező időszakban meg kíván valósítani. Ez megkezdődött. Hét olyan pillért határoztunk meg, ami független a vállalatmérettől, ez a kisvállalatokra, -vállalkozásokra ugyanígy érvényes, mint a nagy cégekre.

Az első ilyen pillér a magyar gazdaságpolitika klímaneutralitási tétele. Erről nagyon sokat beszéltünk az elmúlt időszakban, ahogy ezt miniszterelnök úr is

elmondta: a 2050-es klímaneutrális célokat Magyarország nem vonja kétségbe, sőt nem is tartja teljesíthetetlennek, viszont az a helyzet, hogy ma, 2019-ben anélkül, hogy a jogi, a finanszírozási, illetve a technikai környezetet pontosan ismernénk, anélkül olyan döntéseket hozni, ami elkötelezettséget jelent, ezt csak akkor szeretnénk, ha ezeket megértettük. Ennek ellenére Magyarország sok szempontból egyébként szerencsésebb helyzetben van, mondjuk Lengyelországhoz, Németországhoz képest például, ha a szénalapú erőművek kivezetéséről beszélünk. Nekünk ilyenből egy van. Itt nagyon fontos, hogy ne bezárásról beszéljünk, mert a Mátrai Erőmű nemcsak egy lignittüzelésű erőmű, hanem egy sor más funkciója van. Ennek a bezárása részben technikai, részben ellátásbiztonsági, részben szociális szempontból egy komoly problémakört nyitna meg. Ennek az átalakítása úgy, hogy egyébként a lignitre továbbra is úgy tekintünk mint stratégiai fűtőanyag, de nem akarjuk elégetni, vagy nem akarjuk ezt használni egészen addig, amíg nem lesz olyan technológia, ami ezt majd lehetővé teszi. Ha nem lesz ilyen, akkor is ott van ez a vagyon a föld alatt.

Ennek az egyik eleme a fotovoltaikus energiatermelési egységeinknek az erősítése, jelen pillanatig 2700 megawatt napelemparkra adtunk ki engedélyeket. Itt a célunk az, hogy 2030-ig ez valahol 7 ezer megawatt környékéig menjen föl. Ennek a nominális kapacitása valahol ilyen 2 ezer megawatt környékén lesz majd, tehát ezzel lehet teljesítményként számolni. Persze mind az atomerőmű, mind a fotovoltaikus erőműnek van egy olyan problémája, hogy a túltermelését valamilyen módon tárolnunk kell. Magyarország lapos ország, tehát különböző mechanikus tárolásra nem nagyon van lehetőségünk, viszont létrehoztunk egy külön munkacsoportot, aki azzal foglalkozik, hogy hogyan tudjuk ezt az energiát vagy direkt módon akkumulátorokban tárolni, és ezzel aztán egy hálózati kiegyenlítő szerepet is játszani, vagy pedig indirekt módon, mondjuk a hidrogént előállítani, és ezt, mint köztes tárolót használni. Aztán utána - ennek a felhasználása legyen erőművi felhasználás, de legyen ez egyéb, más felhasználás - ezt be tudjuk iktatni.

A gazdaság zöldítése nagyon fontos eleme ennek a stratégiának. Itt részben a közlekedés területén már megkezdtünk egy sor olyan projektet, amiről már többször szó volt, például a megújuló üzemanyag rész a dízel, illetve a benzinben. Ennek a növelése, az E10-es üzemanyagnak a létrehozása zajlik. Ugyanígy az elektromos hajtású városi buszokra vonatkozóan is több döntést hozott a kormány. Nem szeretnénk a 25 ezer főnél nagyobb lélekszámú városokban 2022-től csak elektromos hajtású buszokat, vagy ezzel ekvivalens, helyben emissziót nem produkáló járműveket üzembe helyezni. Átdolgozás alatt áll a „zöldautó” stratégiánk. Itt Magyarország a környező országok között kifejezetten jól áll, 13 ezer olyan jármű fut már Magyarországon, ami vagy teljesen elektromos hajtású vagy pedig plug-in-hibrid kategóriába tartozik. Miután ennek a technológiának az ára az elmúlt időszakban lényegesen nem ment lejjebb, ezért át kell gondolnunk azt, hogy hogyan tudjuk ezt a motivációt fenntartani, hogy továbbra is vásároljanak ilyen típusú járműveket. Itt lassan készen van az az előterjesztésünk, hogy hogyan kívánjuk ezt kibővíteni. Részben a támogatási szintnek az emelésével, ennek a differenciálásával, részben pedig újabb alkalmazói csoportok bevonásával, tehát például a taxi, például pizzafutároknak a járműveinek az ilyenre történő cserélését is szívesen támogatnánk. Ez hamarosan meg fog jelenni.

Említettem a Mátrai Erőművet, a szén teljes kivezetését. Itt kidolgoztunk egy olyan lehetséges forgatókönyvet, ami azt mondja, hogy 2030-ra a Mátrai Erőmű szenet vagy lignitet már nem fog használni, viszont az energetikai rendszerünkben nagyjából ugyanazt a szerepet el tudja látni, de vagy lényegesen kisebb terheléssel vagy pedig teljes mértékben megújuló energiaforrásokra alapozva, amit ma egyébként ellát. Ugye, a Mátrai Erőműnek az egyszerű kivétele a hálózatból nem reális rövid időn belül,

ugyanis ennek van egy ellátási szerepe is, meg van egy kiegyenlítődési szerepe is. Van ott egy infrastruktúra, aminek a használata a jövőben is szükséges lesz. Nem beszélve arról, hogy tizenegynéhány ezer embernek ad egyébként direkt és indirekt módon munkát, tehát van egy ilyen szociális hatása is.

Atomenergetikai fejlesztésről sokat nem szeretnék szólni. Paks II. projekt zajlik tovább. Itt, amit ki szoktam emelni, az az atomenergetikával kapcsolatos felelősségi körök kérdése. Részben az erőmű stabilitása, illetve biztonságos működtetése, részben pedig az erőmű hulladékának a csökkentése. Persze Magyarország egy nagyobb rendszer része, mind a gáz, mind a villany területén a határkeresztező kapacitások fejlesztése folyamatosan zajlik. Tulajdonképpen a villamos hálózatot illetően Szlovénia kivételével minden más országgal van, vagy fejlesztés alatt áll ennek a kapacitásnak a bővítése. Szlovéniával is hamarosan, szerintem, megállapodásra fogunk jutni. Magyarország ugye, kiépítette a szlovén határig a nagyfeszültségű hálózatot 2002-ben, de a szlovén fél még nem építette fel, és ugyanez érvényes a gázkapacitásainkra is. Tehát gyakorlatilag majdnem minden irányból tudunk energiát vásárolni, illetve energiát eladni.

A második pillére a stratégiának a körkörös gazdaság megvalósítása. Ebben sok minden már történt, de itt részben az Európai Unió új irányelvei, amik 2025-ig implementálásra kell hogy kerüljenek, részben pedig bizonyos, főleg háttériparágaknak a felépítése miatt ez még nem teljes körű. Ezért a hulladékrendszer továbbalakítása zajlik, ennek a stratégiája hamarosan a kormány elé kerül, egy komoly feladatunk a víz- és szennyvízrendszer további fejlesztése, főleg az ivóvízhálózaté. Ez egy régi hálózat, ennek a továbbfejlesztése mindenképpen egy fontos elem költségoptimalásra. Illetve van több olyan ökológiai, innovációs nagy projektünk, ami szintén ebbe a kategóriába tartozik.

Az innováció jelentőségéről, azt gondolom, a minisztérium neve sok mindent elárul, azért adtuk ezt a nevet, mert úgy gondoljuk, hogy egy olyan világban, amikor a technológia, a körülöttünk lévő ügyek nagyon gyorsan változnak, erre valamilyen választ kell adni, nekünk is változni kell, ezért aztán az innováció egy kiemelt területünk. Ez sok mindent jelent, az innováció definíciója nemcsak kutatás-fejlesztést jelent, ez sok mindenre vonatkozik. Itt alapvetően annak a képességnek a felépítését értjük alatta, ami - és itt ez vállalati oldalról nagyon fontos - különösen a magyar tulajdonú vállalatokat teszi fenntarthatóvá azzal, hogy fejlett termékekkel rendelkeznek, végre tudják hajtani azt a technológiaváltást, ami jelen pillanatban szükséges ahhoz, hogy például az ő produktív jellemezőik, mondjuk, az internacionális vállalatok jellemzői közelébe tudjanak kerülni.

Itt egy példát mutatunk arra be, hogy ezt az ökoszisztémát alapvetően egyetemekre tudjuk telepíteni, hiszen Magyarországon bárhol, 60 kilométeres körzetben találunk egy egyetemet vagy egyetemi hozzáférést, és ez így is fog maradni, tehát semmifajta olyan egyetembezárásról, ami néha fel szokott röpenni, nincsen szó, sőt szeretnénk bővíteni tovább a hozzáférési helyeket. Ugyanis ezek azok az intézmények, ahová oda lehet menni egy magyar tulajdonú kkv-nak, és támogatást lehet kérni. Itt nemcsak feladataivá szabtuk az egyetemeknek ezt a fajta tevékenységet, hanem támogatjuk is. Múlt héten jelentettük olyan innovációs platformok létrehozását, ami mindig egyetemre épül, és pontosan ezt a célt szolgálja: tudjon támogatást nyújtani kis-, közepes vállalatoknak. Speciális eleme ennek az ábrán látható Science Park, ez az ipari park, technológia park fölötti tudományos kutatási környezetet jelenti. Ebből hat tervezése zajlik vidéken, illetve kettő Budapesten. Két kivételével a többire vonatkozó előterjesztés már elkészült. Van olyan, aminek - például a szegedinek - a koncepcióját a kormány már jóváhagyta, és nekifogtunk ennek a parknak a létrehozásának. De zajlik

Zalaegerszegen, Debrecenben, Miskolcon, Győrben, illetve Pécsen is egy hasonló koncepció kidolgozása.

A negyedik pillér a digitalizációra való felkészülés, vagy a digitalizáció lehetőségeinek az üzleti kihasználása. Itt egyik oldalról Magyarország jól áll, amit az ábra is mutat. A 4G hálózati lefedettségünk a világban a 11. helyen szerepel. Ez egy pozitív dolog. Ugyanez igaz egyébként a szélessávúinternet-lefedettségünkre is, illetve a hozzáférés sebessége is kifejezetten az első 10 környékén van. Erre szeretnénk építeni a jövőben, ugye, az ötödik generációs hálózat megjelenése már sokkal több, mint kommunikáció. Ez át fogja rendezni az ipart, át fog rendezni egy sor dolgot. Olyan gép-gép közötti kommunikációra is alkalmas, ami például a kooperatív robotok vállalatoknál történő alkalmazását vagy akár az autonóm járművek alkalmazását lehetővé teszi.

Természetesen itt is van feladatunk, mert egyik oldalról a technológia, a hálózati lefedettségünk kiemelkedően magas. Nem mondható el ugyanez a vállalatok digitális képességeiről. Itt le vagyunk maradva, nem használjuk ki ezeket a lehetőségeket. Az egyik nagyon komoly feladatcsomagunk, hogy hogyan tudjuk a vállalatokat, különösen a kis-, közepes vállalatokat abba az irányba ösztönözni, hogy részben az irányításukban, tehát a menedzsmentjükben vagy gyártási technológiájukban, de használjanak több digitális technológiát. Erre vonatkozóan egy sor projektet dolgoztunk ki, és ezeknek az implementációja megindult.

Magyarország a geopolitikai helyzeténél fogva logisztikai, tehát közlekedéslasztikai szempontból kiemelkedő helyen van. Ez részben a vasúti hálózatunk, részben a közúti hálózatunk fejlesztését indokolja. Itt tulajdonképpen mindkét esetben - mind a vasúti, mind a közúti hálózatnál - ugyanazokat a stratégiai célokat tűztük ki. Részben, hogy ezek ériék el az országhatárt, hiszen a környezetünkhöz való kapcsolódás elengedhetetlenül fontos, illetve a Budapest nagyváros, illetve a nagyvárosok egymás közötti elérhetősége biztosított legyen. Illetve, hogy bárki az ország bármelyik pontján lakik, érjen el 30 percen belül egy gyorsforgalmi utat, illetve ugyanezt tudjuk elmondani a vasút területén. Nyilván a vasút kevésbé flexibilis, itt egy százéves lemaradást kell behoznunk. Trianon után a magyar vasúti rendszert, aminek volt egy meghatározott logikája, és egy jó logikája volt, szét kellett szedni. Megnéztük, ott Csikériánál van egy kis vasúti valami, ott véget ér, aztán utána a határig nincsen semmi, ez ennek a következménye. Így nem lehet átmenni a határon, ezért fontos, hogy az az eleme ennek a stratégiának, ami Budapest és a környező nagyvárosok összekötését tűzte ki célul, ez egy fontos dolog.

A Budapest-Belgrád vasútvonal építése is erre vonatkozik. Annak persze van egy másik gazdaságstratégiai jelentősége is, amit szeretnénk, ha Magyarországon keresztül zajlana az az Ázsia-Európa, Európát jellemző áruforgalom, ami a pireuszi kikötőn keresztül zajlik. A pireuszi kikötőről azt kell tudni, hogy ez kínai tulajdonba került, illetve kínai irányítás alatt áll. Az elmúlt két évben megháromszorozódott az ezen keresztül érkező árumennyiség, ez most elég erőteljes kerülőúton jut el Európa, Nyugat-Európa különböző részeibe. A Budapest-Belgrád vasútvonal megépítése bennünket fog helyzetbe hozni. Ez persze jelent egy sor feltételt Magyarországon is, a Budapesten való áthaladás vagy Budapest elkerülését. Ez is része a vasúti stratégiának.

Még egy érdekes dolog, amit talán célszerű kiemelni. Ez nagyon gyorsan történt. Az elmúlt két évben a légi közlekedési rendszerünkre vonatkozó igények sokkal erőteljesebben jelentek meg. Részben a Budapest Airport forgalma folyamatosan növekszik, de ugyanez elmondható a Debreceni Repülőtérrel is, illetve a repülőgépipar megjelent Magyarországon, mióta az Airbus hozott egy ilyen típusú döntést, illetve a Lufthansa Technik hasonló döntést hozott, hogy Miskolcon épít fel egy karbantartó bázist. De azóta egymás után jelennek meg részben beszállítók, részben más

repülőgépgyártó cégek. Talán érdekesség, mert a Rolls-Royce-hoz sok minden fűződik, a Rolls-Royce Magyarországon elektromos repülőgépet fejleszt október 1-jétől, és úgy tűnik, hogy további ilyen cégek fognak megjelenni. Tehát elindult egy másfajta iparágnak a felépítése, úgyhogy ehhez aztán alkalmazkodnunk kell. Ennek vannak légiközlekedési követelményei és következményei is.

Ahhoz, hogy ezt a gazdaságot ki tudjuk szolgálni, szükségessé vált a szakképzési rendszer továbbalakítása. Itt a parlament elfogadta azt a törvénymódosítást, amit kezdeményeztünk. Ennek nagyon sok eleme van, a részletein most nem mennék keresztül. Itt alapvetően a vállalkozások igényeinek a figyelembevételével alakítottuk ki ezt a rendszert. Ennek a legjelentősebb eleme, hogy a rendszer átalakult, de a vállalatok igényeinek megfelelően alakítottuk ki az alapszakmák rendszerét, ennek megfelelően alakítottuk ki az iskolarendszert. Két alapvető iskolatípus lesz a jövőben: az egyik a technikum, ami ötéves képzést folytat, tehát nem négy plusz egy, hanem ötéves, a másik pedig a szakképző intézmény. De gondolva arra, hogy a szakképzési rendszernek van egy hátránykompenzáló feladata is, ezért abban az értelemben flexibilissé tettük, hogy a bemeneti oldalon van azon gyerekek számára lehetőség az otthonról, az iskolából hozott hátrányok kiküszöbölésére, hogy aztán eredményesen be tudják fejezni a szakképzési intézményt, illetve, akinek ez nem sikerülne, a kimeneti oldalon is szeretnénk azt, ha úgynevezett részszzakképzettséget tudnának szerezni. A részszzakképzetség nemcsak egy darab papír, hanem az egy munkaerőpiacon pozicionált szakma, amivel egyébként el lehet helyezkedni, és valóban dolgozni lehet. Ehhez aztán van egy sor kiegészítő elem, egy következetes ösztöndíjrendszer, tehát mindenki, aki szakképző intézetben tanul, az különböző időpontokban ösztöndíjakat kap. Az ösztöndíjnak van motiváló szerepe is. Egy részét nem havonta fizetjük ki, hanem a sikeresség okán, tehát, ha befejezte az iskolát, akkor. Tehát minden olyan elemet, ami mondjuk, Ausztriában, a nagyon sikeren működő osztrák szakképzést jellemzi, azt ebben megvalósítottuk.

Megjelent egy plusz elem, hogy az iskolán, az államon túl a szülőnek is feladatává tettük azt - egy törvénymódosítás volt -, hogy neki is kell azzal foglalkozni, hogy 18 éves korig a gyerek szerezzen legalább egy részszzakképesítést, és ennek teremtettük meg egyébként a feltételeit.

A felsőoktatásról sokat most nem beszélnek, de a felsőoktatásban 2014-ben megkezdődött folyamatok is abba az irányba mutatnak, hogy intenzívebb kapcsolatot építettek ki felsőoktatási intézmények a munkaerőpiac szereplőivel. Ez nem jellemezte korábban a magyar felsőoktatási rendszert. A duális képzés sikerességére - bár ez igaz egyébként a szakképzésre - is lehet hivatkozni. Illetve megkezdődött a vállalatok és az egyetemek között egy kifejezetten erőteljes együttműködés.

Az innovációról beszéltünk, ez egy szép ábra, ez az önképünket mutatja, hogy hogy is gondolunk magunkra. (*Közbeszólás: Mások.*) Mi magunkról is sok mindent gondolunk... Mindenesetre az biztos, hogy amit gondolunk, azt néha célszerű alátámasztani számokkal is, és a számok nem minden esetben azt mutatják, amit mi elképzelünk, ezért aztán megkezdődött az innovációs rendszer területén is egy következetes fejlesztési folyamat, részben az intézményrendszer átalakítása, részben az intézmények közötti együttműködés erőteljes motiválása, illetve a finanszírozás rendszerének a megváltoztatása.

Nagyon röviden ez az a hét pillér, amiről úgy gondoljuk, hogy az elkövetkező időszakban egy sikeres gazdaságpolitika alapját kell hogy képezzék. Leegyszerűsítve: egy high-tech gazdaság, ami egyébként a klímaváltozásra nem mint hitkérdésre tekint, hanem mint megoldandó feladatokra, és egyébként lehet üzleti lehetőségre, vállalkozási lehetőségre, úgy egyébként, hogy a magyar tulajdonú vállalatokat helyezi a stratégiájának a középpontjába. Tehát leegyszerűsítve: zöld, high-tech és magyar, ez

a három szó. Egy kicsit banálisnak tűnik, de a minisztériumban azok a kollégáim, akik nem mérnökök, szeretnek ilyet írni, de valóban erről van szó.

Nagyon röviden a vállalkozásfejlesztési ügyeinkről néhány fóliát szeretnék mutatni. Maradni fog idő kérdésekre is. Az egyik legfontosabb feladatunk egyébként a magyar tulajdonú vállalatok és a külföldi tulajdonú vállalatok termelékenységé közötti különbség kiküszöbölése. Az, hogy Európában mindenhol a nemzetközi vállalatok állítják elő valahol a hozzáadott érték felét, a másik felét pedig a helyi vállalatok, ez önmagában egy jellemző, tehát ez így rendben van, csak nem mindegy, hogy milyen kapacitással teszik. Szóval Magyarországon itt azért a kapacitás szükségessége 1:3, tehát ugyanazt az egységnyi hozzáadott értéket egy külföldi vállalat a folyamatai, a technológiája, egy sor dolog miatt harmadannyi kapacitással állítja elő, mint egy magyar vállalat. Ezt muszáj zárni. Tehát minden, amiről beszélünk, az nagyjából ebbe az irányba halad. Ahogy mondtam, egyéb országokban sincs ez másképp. Persze a dimenziók mások, tehát egy német közép vállalat nem olyan méretű, mint egy magyar közép vállalat, de maguk a megoldások azonosak. Annyi különbség mindenképpen van, hogy a magyar vállalatoknak pontosan 30 évük volt arra, hogy ezt a kultúrát felépítsék. Ez egy adottság, ezen nem tudunk változtatni, előtte erre nem volt mód. Lehetett volna gyorsabb is, megvédehetjük volna jobban ezeket a vállalatokat, de én azt gondolom, hogy ezen most már fölösleges lamentálni. Itt inkább az a kérdés, hogy hogyan fogjuk tudni őket támogatni, hogy ezt a produktivitásképet csökkentsék.

Azért nagyon sok pozitív dolog történt, részben a termelékenységváltozás esetén, az elmúlt időszakban a magyar vállalatok termelékenysége nőtt a legnagyobb mértékben, akár a V4, akár az EU-s átlaghoz képest. Hozzá kell tenni, hogy a bázis viszont sokkal alacsonyabb volt, tehát ilyen értelemben önmagukhoz képest a teljesítmény jó, de abszolút értelemben, ha összehasonlítjuk egy azonos méretű, magyar kkv. és azonos méretű német kkv. produktivitását, azért a kettő között még mindig jelentős a különbség. Valahogy 1:2, 1:3 arány között van. És ez ugye, látszik az EU 28-akkal való összehasonlításnál.

Természetesen itt azért van egy sor olyan jellemző, ami már valóban ezt a pozitív irányt mutatja. Ugye itt említettem az átlagos adóterhet, ez nem utolsósorban azért ahhoz vezetett, hogy a kkv-k eredményei a GDP növekedési üteméhez képest lényegesen nagyobb mértékben járultak hozzá. Hozzáadott értékük is 27 százalékkal nőtt, és talán, ami fontos, hogy a kkv-k exportja is jelentős mértékben növekedett az elmúlt időszakban. Ez azt az irányt jellemzi, hogy sikerül meggyőznünk ezeket a vállalatokat arról, hogy a vevőik ne csak magyarországi nagyvállalatok legyenek, hanem jelenjenek meg saját termékkel. Vagy ugyanazzal a termékkel, de mondjuk, külföldön is. Én azt hiszem, hogy ezt az irányt a vállalatok azon része, aki növekedésre valóban alkalmas, megértette. Lehet látni egyébként az export területén, hogy Szlovákiával valahol az élbolyban haladva, jelentős mértékben tudták ezek a vállalatok növelni az exportteljesítményüket.

Ahogy említettem, a magyar export, és ugye itt ebben a kkv-knak nagyon komoly szerepe van, a magyar exportban az európai országok közül a legmagasabb a high-tech-részek aránya. Ezt nemcsak a multinacionális cégek állítják elő, ebben részt vesznek az ő magyarországi beszállítóik, magyar iskolában végzett szakemberekkel együtt. Ez adja egyébként azt a lehetőséget, azt a példát, ami azt kell mutassa a magyar vállalatoknak, hogy technológiába investálni egy jó befektetés, részben a termelékenység-növekedés, részben pedig a high-tech-iparhoz való kapcsolódás miatt.

Ahogy említettem, azért itt a digitális alkalmazási területén vannak lemaradásaink, a DESI-index listában elég rosszul szerepelünk annak ellenére egyébként, hogy a lehetőségeink adottak. Itt a KKV Stratégiának egy nagyon fontos

eleme ezen vállalatok digitális képességeinek a támogatása és növelése. Majd mindjárt mutatok rá példákat, hogy milyen módon történik ez.

Egy fontos kérdés a felnőttképzés rendszere, ennek az átalakítása. Ez azért történik, mert a magyar vállalatok jelentős része nem fordít elegendő figyelmet arra, hogy a dolgozóit továbbképezze. Ha összehasonlító számokat nézünk, mondjuk Magyarországon a 18-64 éves korosztály nagyjából 4 százaléka vett 2010-ben részt felnőttképzésben. Ezt most sikerült megemlíteni 8 százalékra, tehát 8 százaléknál tartunk most, de mondjuk a skandináv országokban ez 25 százalék. Tehát egy második képesítés megszerzése nagyon fontos. Ezért is alakítottuk át a felnőttképzési rendszerünket. Hozzá kell tenni azt is, hogy azért a magyar gazdaság alapvetően a német gazdasági struktúrát, vállalati struktúrát követi, ahol a vállalati belső képzéseknek nagyon nagy jelentőségében nincsen papír, tehát ezért nem kap új kvalifikációt. Gondolkozunk azon, hogy tudjuk ezt is figyelembe venni. A németeknél sem olyan nagyon magas ez az arány, de pontosan amiatt, mert a vállalati belső képzések komolyabb szerepet játszanak.

Egy nagyon fontos kihívásunk, ennek szintén az elmúlt egy év alatt kezdtük a megoldását felépíteni, ez az úgynevezett generációváltás. Ahogy említettem, 30 éve léteznek Magyarországon vállalatok, aki 30 éve alapult, annak a tulajdonosa az én korosztályom lehetett, akkor fejeztük be az egyetemet, most meg lassan a nyugdíj felé közelítünk, és hát el kéne döntenünk, hogy mit csinálunk a saját vállalatunkkal. És hát ez a döntés nem triviális, hiszen, ha a család ezt nem akarja tovább vinni, akkor a vállalatot hajlamosak mások felvásárolni, egy ellenséges akvizíció célpontjává tenni. Ezt nem szeretnénk, mert nemzetstratégiai szempontból ez nem a kívánt megoldás. Ezért a generációváltásra egy külön struktúrát építettünk föl. Ennek van részben jogi része, tehát létrehoztunk egy olyan alapítványi formát, ami egy vagyongazdálkodó alapítvány, ami az osztrák, német, svájci jogrendben létezik, és ennek át lehet adni a cég tulajdonjogainak a gyakorlását. Illetve létrehoztunk olyan támogatási konstrukciókat, ahol akár a menedzsmen, akár más baráti cég képes beszállni a cég működésébe. Nyilvánvalóan ennek is vannak feltételei. A cégek növekedésének néhány jellemzőit lehet itt látni, az átlagos árbevétel, hozzáadott érték, illetve az export 2009-2017 közötti alakulását.

Ami nagyon fontos, az a hitelezési, tőkepiaci környezet, ami lényegesen változott az elmúlt 8 évben. Részben a kedvező hitelek szintje nőtt meg, ezer milliárdról itt beszélt valaki 2010-ben, most pedig meghaladtuk az 5 ezer milliárdot, és hát a kamatláb is nyilván csökkent. Ez persze a gazdasági folyamatoknak egyik erőteljes függvénye, de hát ezzel élni kell tudni.

Megkérdeztük a kkv-kat, hogy hol látják a jövőbeni fejlődésüknek a gátjait. És hát végül is a kapott információkat a stratégia alapját képezően hét csoportba osztottuk. Az első és a második alapvetően az adózási, szabályozási, az adminisztrációs környezetnek az egyszerűsítése, ezt említették a vállalatok tulajdonképpen első-második helyen.

Az innováció-, illetve tudáshiány egy olyan terület, amit szinte egyöntetűen mindenki elmondott, hogy nem nagyon van... ugye, ez a vállalkozási kultúra része, de hogy megértsük azt, hogy miért szükséges saját termékkel rendelkezni, miért szükséges, hogy legyen saját szabadalmi portfóliónk, hogyan tudjuk ezt megszerezni, ez egy nagyon komoly problémakör.

A finanszírozás kérdése részben a tőke-, részben a hiteloldalon nagyon fontos a cégek nemzetköziesítésének, tehát a külföldi piacon, hogy külföldön mint gyártóvállalat-megjelenésre, és hát a generációváltást már említettem. Tehát ezekre épül a KKV Stratégia.

Csak néhány olyan program, amit ki szeretnék emelni. Egyik a Magyar Multi Program. Itt azonosítottuk azokat a magyar tulajdonú vállalatokat, akik képesek, megvan a szándékuk, és megfelelő támogatással meg tudnak jelenni Magyarországon kívül is, nemcsak, mint a termékeket kereskedő cég, hanem, mint gyártó vagy fejlesztő vállalat is.

A modern mintaüzem program egy olyan programunk, ahol pontosan azt a termelékenységi képet szeretnénk zárni, ami külföldi és magyar vállalatok között van. Hogyan lehet támogatást nyújtani kis magyar vállalatoknak, hogy valóban olyan technológiába ruházzon be, ami a termelékenységét növeli, a minőséget növeli, illetve olyan folyamatokat, olyan eszközöket használjon, ami szintén ebbe az irányba mutat.

Itt néhány olyan támogatási konstrukció látszik, ugye a stratégia minden eleméhez hozzárendeltünk egy-egy pályázati konstrukciót. Ez vagy visszatérítendő vagy vissza nem térítendő forrásokat tartalmaz. Ugye, a visszatérítendő forrásokat szeretik a vállalatok leginkább, viszont az üzletszerű működés kevésbé ezt jelentené, az inkább a visszatérítendő, tehát mondjuk, a hitelszerű források alkalmazását jelenti. A következő támogatási időszakban nagyobb mértékben fogjuk ezeket a támogatási formákat használni.

Nem tudom, elnök úr, hogy van-e még időm, vagy... *(Molnár Gyula: Korlátlan!)*
Korlátlan?

ELNÖK: Részünkről. Tessék parancsolni!

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ innovációs és technológiai miniszter: Akkor még néhány dolgot még mondanék olyan területekről, amik a vállalkozások szempontjából kiemelten fontosak. Említettem a szakképzés, felnőttképzés rendszerének a megújítását. Az elmúlt egy évben elkészült a szakképzés 4.0 szakképzési stratégia. Néhány eleméről már szó volt, a törvényt a kormány elfogadta, ez a dokumentum egyébként elérhető. Négy lényegi pillére van, melynek a dokumentumát önök nyilván már ismerik, hiszen a törvény a parlament előtt járt. Az egyik a vonzó környezet, a versenyképes környezet megteremtése. Ha a szülők azt látják, hogy a gyerekek egy, a legutóbb az 1960-as években felújított iskolába kell bemenni, és még azt az esztergát is kell neki használni, amit a szülei használtak, akkor azért elbizonytalanodnak, hogy ez-e a jó irány, tehát az iskolai környezet, részben az épített infrastruktúra, de talán fontosabb az eszközinfrastruktúra fejlesztése. Meghirdettük a XXI. századi iskolaprogramot Miskolcon, Győrben, Debrecenben már zajlik ez a program. Ez nagyjából egy-egy városra hol 5 és 10 milliárd forintot jelent, és most haladunk tovább azon ipari és gazdasági centrumok irányába, ahol a szakképzésre vonatkozó igény erőteljes.

Részben a kimeneti oldalon is változtattunk. A technikum korábban Magyarországon létező képzési forma volt, és most a nosztalgián túl, de valószínűleg ez egy olyan forma, ami egy iskolában öt év alatt két dologhoz vezet. Részben érettségit szereznek az ott tanulók, illetve ezzel párhuzamosan szakképzettséget is kapnak. Mindkettőt az ötödik év végén kapják meg. Ugye a szakgimnázium ötlete ennek a megalapozása volt, 4 plusz 1 év, csak ez nem 5 évet jelent. A 4 plusz 1 év azt jelentette, hogy a 4. év végén leérettségiznek, nem szerzik meg a szakmai képzettségüket, és utána elmennek, ha sikeresen, akkor egyetemre, ha nem sikeresen, akkor pedig a munkaerőpiacon próbálnak érvényesülni. A technikum ezt kiküszöböli. Ezt abban az értelemben szeretnénk attraktívvá tenni, azon túl, hogy itt ösztöndíj, illetve a duális képzési forma fokozott alkalmazása jelenik meg, hogy a technikum és az egyetem közötti kapcsolatot szeretnénk közvetlenné tenni. Bizonyos eredményesség fölött a technikumból direkt módon lehet egyetemre kerülni. Több olyan kezdeményezésünk

van, ahol egyetemek szakképző intézményt, technikum kaptak fenntartásba, és ki fogjuk próbálni azt, hogy mit jelent, ha valaki 14 éves korában megkezdí a szakmai képzését, és valahol majd 24 éves korában pedig az egyetemet fejezi be. Nyilvánvalóan több helyen van kimeneti lehetőség, tehát nem szükségszerű mindenkinek egyetemre menni.

Nagyon fontos, és itt több kritika ért bennünket, hogy ahhoz az átalakításhoz, ami az oktatói kart érinti, hogy őket kivettük a Kjt. rendszeréből, a közalkalmazotti rendszerből, ugyanis nekik alapvetően a munkaerőpiacon a vállalatokkal kell versenyezni, tehát egy informatikatanár vagy gépészmérnök tanár ugyanúgy tud dolgozni egy vállalatnál kétszer annyi fizetésért, mint egy iskolában. Na, most, ha ez így van, akkor ezzel valamit kell kezdenünk, mert ki fognak ürülni az iskolák. Ezért aztán nemcsak hogy az alkalmazási rendszert alakítottuk olyanra, mint a piacon, hanem ennek a kompenzációját is - 35 milliárd forinttal - jövőre megnöveltük, a szakképzési rendszerben dolgozók bértámogatását, tehát ez átlagosan valahol 30 százalékos bérnövekedést jelent. De nyilván ez differenciált lesz, tehát ez nem kategóriákat jelent, a rendszert fogjuk bevezetni, ami egy munkaerőpiaci tipikus rendszer.

Említettem a hátránykompenzációt. Abban egyetértünk, hogy egy tanuló nem a szakképzési rendszerben kerül hátrányos helyzetbe, hanem valahogy eljut odáig, ezért ezt korábban kell megkezdeni. Az, hogy hároméves korban kötelező óvodába menni, ennek a hatásait már látjuk egyébként. Bizonyos szempontból már tulajdonképpen látszik, 4. osztályos korban mértünk különböző jellemzőket, és ott látszik az, hogy azok a gyerekek, 87 százaléka azoknak a gyerekeknek, akik óvodába járnak, lényegesen könnyebben tudták ezt abszolválni. Ennek ellenére ez egy olyan helyzet, amivel továbbra is szembesülünk, ezért bevezettük a műhelyiskola fogalmát. Ez azoknak a gyerekeknek van, akik minden támogatás ellenére nem voltak képesek befejezni a normál szakképző intézményt, ezért őket egy bizonyos ponttól kezdve gyakorlati képzésben részesítjük, és ezért egy részsakképesítést fognak kapni. Azoknak a gyerekeknek, akik hozták otthonról az általános iskolából azt a hátrányt, ami tanulási nehézséget okoz, de egyébként képesek tanulni, nekik van egy úgynevezett „dobbantó” évfolyam, tehát egy éven keresztül felkészítjük őket, és utána eredményesen fogják tudni elvégezni a szakmai képzést.

Fontos volt, hogy megnéztük a képzési jegyzéket. Itt az elmúlt időszakban 760 szakmát sikerült a képzési jegyzékbe generálnunk. Ez nem ilyen sok volt, amikor elkezdtük, ez folyamatosan alakult, és azt mondtuk, hogyha Németországban ezt 200 alatti szakmával meg tudják oldani, akkor valószínűleg ez nekünk is sikerülni fog. Ezért az alapszakképzettséget, az alapszakmák számát 174-ben határozták meg most az ágazati készségtanácsok, itt mindig a kormányt szoktuk ilyenek miatt felelőssé tenni, de itt ezt a felelősséget inkább mi most delegáltuk az ágazati készségtanácsokra, akik meghatározzák a képzést, a képzés tartalmát, a kimeneti követelményeket. Ők pedig alapvetően a szakmát jelentik, tehát vállalati oktatási szakemberek vesznek ebben részt. Nyilvánvalóan ez nem statikus, tehát, ha a 174 szakma nem elég, akkor nyilván majd fogunk ehhez hozzáadni, meg nyilván ki is esnek ebből szakmák. Tehát ez egy dinamikusan változó dolog lesz, de mindenképpen egyértelműsítettük a képzési rendszer jellemzőit.

A szakképzést, felnőttképzést nem lehet elválasztani egymástól, de úgy gondoltuk, hogy a felnőttképzés rendszerét, illetve továbbképzés rendszerét hagyjuk inkább a piacra, egy bizonyos szintű állami kontroll mellett létrehozunk akkreditált vizsgaközpontokat, ahol egyébként a piacon zajló képzések eredményességéről számot lehet adni. Ennek ellenére úgy gondoljuk, hogy a továbbképzés, a felnőttképzés a tanuló és a képzőhely közötti viszonyt jelenti. Ha valaki ezért fizet, akkor nyilván értékelhető tudást akar kapni. Itt az állam szerepét igyekeztünk csökkenteni, az állam szerepe

alapvetően az iskolára, az iskolarendszerű képzésre vonatkozik. Nem azt jelenti persze, hogy egyház, illetve magáncégek nem működtethetnek iskolákat, ha megfelelnek a feltételeknek.

Az innovációs rendszer megújítása, és már biztos, hogy ez az utolsó rész. Egyértelművé tettem, hogy a vállalatok esetén nem tipikus a termékfejlesztési képesség rendelkezésre állása, ennek nagyon sok indoka van. Az egyik a támogató rendszernek egy kulturális különbsége, ugye, Magyarországon alapvetően mindig a tradicionális kutatási rendszert működtetjük, ennek aztán az az eredménye, hogyha összehasonlítjuk, ez az European Innovation Scoreboardnak az utolsó listája, ebben a 23. helyen szerepelünk. Itt volt az, hogy az önképünk magukról, ugye sok Nobel-díjas, a találmányok miatt ez egész más, mint, amit a számok mutatnak, de a számok makacs ügyek, a 23. hely az a 23. hely. Itt pontosan fele olyan részben szereplünk jól, mint például Csehország, ők kétszer annyit fordítanak egyébként kutatás-fejlesztésre, mint mi. Ezért ennek az eredményét részletesen elemeztük, és ebből jött aztán ki az, itt lehet látni egyébként a V4-országok összehasonlítását, ebből jött aztán az ki, hogy mik azok a fontos elemek, ahol változtatnunk kell a rendszeren. Az egyik a finanszírozás, 2003 óta az állami finanszírozás szintén nem változott. Tehát pont annyi pénzt költöttünk ebben az évben, mint 2003-ban. Azóta azért eltelt néhány év, ezen sürgősen változtatni kellett. Ráhagytuk a finanszírozást a vállalatokra az innovációs alapon keresztül, de az állam soha nem tette hozzá a saját részét, és a kormány azt a döntést hozta, hogy 2020-tól kezdődően folyamatosan növeljük az állami finanszírozású részt. Jövőre 25 százalékkal, ez 32 milliárd plusz forrást jelent az innovációs és kutatási alap számára. És utána 2021-ben és 2022-ben ugyanilyen módon fogjuk ezt tovább növelni.

Ha megnézzük a mutatóinkat, 2020-ra azt a célt tűztük ki, hogy GDP-arányosan 1,8 százalékat a GDP-nek fordítsuk kutatás-fejlesztésre. De egyébként, ha megnézzük, hogy honnét kezdtük, 2000-ben ez egy nagyon szép számot jelent, ha összehasonlítjuk a sikeres európai országokkal, mondjuk Németország, Anglia, Hollandia, Svédország, akkor azért ott ez a mutató 3 százalék, mi a 2020-as 1,8-as célt, azt gondolom, hogy el fogjuk érni. De azért ez messze még nem a vége a dolognak, nekünk is a 3 százalék irányába kell mennünk.

Ha megnézzük a vállalkozásokat, és megkérdeztük arról, hogy hogy látják magukat, ki tekinti magát innovatív vállalkozásnak, itt azért az látszik, hogy egyértelműen a vállalat méretével korrelál. A nagyobb vállalatok esetében nagyobb az esély arra, hogy legyen kutatás-fejlesztési tevékenységük, és így is látják magukat, kisvállalatok esetén azért ez messze nem így van. És ha megnézzük, hogy milyen indokai vannak ennek, akkor alapvetően itt a támogatás, az együttműködés és a finanszírozásnak a problémáit említették meg.

Ha megnézzük azt, hogy azokat a forrásokat, amiket kutatás-fejlesztésre költünk, 2017-ben ez valahol 540 milliárd forint volt, jelentős részben a vállalatok költik el, tehát 70 százalékban ezek vállalati kiadások lesznek, és 25 százalék az, ami a közfinanszírozott kutatóhelyi egyetemeket jellemzi, ez egy túl jó arány is, itt azért a kétharmad-egyharmad lenne a reális, nem a háromnegyed-egynegyed. De azzal, hogy az állam oldalán elkezdtek növelni a költségvetési forrásokat, ezzel az arány lassan majd helyre fog állni. Ez azt is jelenti egyébként, hogy egy forint állami támogatás a kutatás-fejlesztés területén az ökölszabály szerint 4 forintnyi kiadásnövekedést fog jelenteni a vállalatoknál, ez nyilván az együttműködés következménye lesz majd.

A forrásaink jelentős részét egyébként, a GINOP-források jelentős részét, majdnem 50 százalékat kkv-k kutatás-fejlesztési tevékenységére fordítottuk, itt a 15-18 közötti számot látjuk. Tehát itt azért nagyon komoly összegekről beszélünk. Ha megnézzük azt, hogy a közfinanszírozott kutatóhelyek a GINOP-forrásokból nagyjából a 33 százalékat nyerték el, illetve az állami forrásoknak pedig a felét az egyetemekre és

a kutatóintézetekre költöttük. Tehát nagyjából ilyenek az arányok. Itt nagyvállalatok nagyon kis mértékben kaptak támogatást, holott egyébként a kiadásukat tekintve ők jelennek meg a legnagyobb mértékben, de ez így van jól, hiszen ott a cél pont a közfinanszírozott kutatóintézetek fejlesztése, támogatása, illetve a hazai tulajdonú kis-, közepes vállalatok támogatását jelenti. Az elmúlt egy évet erőteljesen jellemezte, most, talán szeptember óta nem jellemző, de az akadémiai kutatóintézet-hálózatnak egy más formában történő működtetése, itt csak annyi történt, hogy egy olyan önálló intézményrendszert hoztunk létre, ami független az akadémiától, de független a magyar államtól és a magyar kormánytól is: Eötvös Loránd Kutatási Hálózat. Ezzel megteremtettük annak a lehetőségét, hogy lényegesen szabadabban tudjanak működni. Szeptember óta ez az átalakítás megtörtént, azóta azt gondolom, hogy a sajtóban rendszeresen lehet arról olvasni, hogy itt a kutatás szabadságát a kormány limitálná. Természetesen nekik az a feladatuk, hogy átálljanak egy másfajta működésmódra, de ebben az állam már nem kíván részt venni, nem is tud egyébként, ez egy, parlamenthez tartozó, a jogállását tekintve az akadémiával megegyező szervezetet jelent.

Ami az állam feladata, az a finanszírozási struktúra kialakítása. Itt szétválasztottuk az innovációs alapot és a kutatási alapot. Nagyjából ebben a pillanatban az állami források fele-fele kerül egyik-másik alapba, aminek a menedzsmenete továbbra is a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalnál van. Ez részben egy funding agency, ide egy új feladatot is definiáltunk, hogyan tudja támogatni a kisvállalatoknak a tevékenységét. Tehát neki van ilyenfajta feladata is. Ugyanilyen módon a szellemi termékek hivatalának is feladatul szabtuk ezt.

Nem voltunk nagyon kreatívak a pályázati struktúrát illetően, lemásoltuk az Európai Unió következő struktúráját, három lényeges pillért határoztunk meg. Az első a kiválósági kutatások támogatása. Itt igazán az a fontos, hogy a kutató maga legyen kiváló, tehát kapjon egyszer Nobel-díjat rendszeresítve, nagyon sok támogatási móddal. A második, ez a legnagyobb része egyébként a kutatási alapnak, az úgynevezett társadalmi kihívásoknak a kutatása. Ugye, ez okozta a sajtóban azt a gondot, hogy az állam akarja megmondani, hogy mit kutasson a kutató, az állam nem akarja megmondani, hogy a kutató az adott projektjében hogyan kutasson, illetve, hogy mit kutasson, de a finanszírozásának bizonyos elemeire úgy, ahogy az Európai Unió is, meg az Amerikai Egyesült Államok kormánya is meg Kína is abban az értelemben szeretne bizonyos hatással lenni, hogy azokat a prioritásokat, ami mentén a kutatási források elosztását, allokációját rendeli, abban azért legyen a közönségnek valamilyen fajta beleszólása. Itt ugye, tudós emberek határozták meg a négy fő tématerületet: az egészségügy, kultúra és a család, biztonságos társadalom és környezet, illetve az ipar és a digitalizáció, ez a négy terület, ahol különböző pályázatokat különböző konstrukciókban hirdettünk meg. A harmadik láb pedig az innováció támogatása. Tehát ez az, ami termékhez, szolgáltatáshoz vezet. Itt az eredmény nem egy cikk, nem egy minta, hanem ez valamilyen termékhez kell hogy vezessen.

Azt gondolom, hogy nagyjából ennyit szerettem volna mondani, és remélem, hogy nem beszéltem túl sokat. Köszönöm a figyelmet. Lehet, túl sokat beszéltem, most látom.

Kérdések

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszter úr több, mint érdemi felvezetőjét, hiszen rekord gyorsasággal ment végig tengernyi anyagon. A bizottság elnöke jelzi, hogy a slide-okra digitális formában igényt tartana, hogy nyugodtabban is lehessen majd ezeket tanulmányozni. Ezen a ponton pedig kinyitom a vitát a bizottság tagjai számára. Jelentkezési sorrendben tegyék fel kérdéseiket, hozzászólásaikat. Úgy láttam, hogy

Tordai Bence képviselőtársam volt a leggyorsabb. Megadom a szót, parancsoljon! Őt követik majd alelnök urak felváltva.

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Köszönöm miniszter úrnak a beszámolót. Valóban nagyon kimerítő és tartalmas volt. Külön értékelem, hogy a minisztériumok közül, ha nem is egyedülként, de akárcsak egyikeként érdemben foglalkoznak a jövővel, és említette a megatrendeket is.

A Párbeszédnek az a meggyőződése, hogy a minisztérium illetékességi körén belül két olyan nagy globális megatrend van, amire reagálni kellene, és ezekkel kapcsolódó felvetések voltak itt a beszámolóban, de azt hiszem, hogy az alapvető meglátások hiányoznak. Az egyik ilyen megatrend a klíma- és ökológiai katasztrófa. Szerintem ez kellően reflektált volt, csak éppen tartalmilag nem volt kielégítő. Tehát, ha azt látjuk, hogy nem fenntartható módon működik ma az emberi gazdaság és társadalom, akkor erre egy sokkal mélyebb és alaposabb szemléletváltás a válasz, és akkor el kell engednünk az ilyen gondolatokat, amiket explicit ön is leírt. Például idézem az utolsó diák egyikéből: fenntartható növekedés, ami egy véges környezetben nyilvánvalóan egy oximoron, a folyamatos növekedés. Úgyhogy azt szeretném látni a következő ilyen beszámolóban, hogy kicsit végiggondolják, hogy a fenntarthatatlan fogyasztói társadalomból való kiindulás helyett milyen olyan új társadalomképet, ideális esetben egy olyan emberközpontú társadalomképet vázolnak fel, ami tényleg egy fenntarthatóságot tud eredményezni. Például az az erőltetett iparosítás, ami az elmúlt években megfigyelhető volt, az biztos, hogy nem ebbe az irányba mutat. Tehát ez akár mennyire is fejlett, és technológiailag előremutató, de mégiscsak olyan anyag- és energiaigényes tevékenység, ami egy csomó káros kibocsátással és hulladékkal jár. Ehhez képest a terciárszektor tud olyan lenni, ami hozzájárul az emberi élet kiteljesedéséhez, a boldogabb élethez a nélkül, hogy a környezeti hatásai a visszafordíthatatlan katasztrófa felé sodornák az emberi civilizációt.

A másik megatrend a negyedik ipari forradalom néven is emlegethető történet. Nyilván erre nagyon sok utalás volt, csak éppen az nem került kimondásra, hogy ennek az egyik lényege, hogy itt a hálózatba kötött mesterséges intelligenciák, a robotok, a dolgok internetje és a hasonló új jelenségek azt eredményezik a gazdaságban, hogy nagyon sok munkát már nem az embernek kell elvégeznie. És az előzővel egymás mellé rakva, ami azt mondja, hogy nagyon sok munkát nem is kéne egyébként elvégezni, és nagyon sok termelést nem is kéne folytatni, biztos, hogy azt eredményezi, hogy ezt a munkaalapú társadalmat meg kell kérdőjeleznünk. A jövő a munkaidő-csökkentésé, és ezzel összefüggésben kérdezném, hogy mi a tárca véleménye a rabszolga-törvényről, ami pedig éppen abba az irányba tolná a társadalmat, illetve a munka világát, hogy minél több munkát végezzen el egy-egy ember. Miniszter úr nyilván nagyon pontosan tudja, hogy minél fejlettebb egy társadalom, annál alacsonyabb az egy főre jutó éves átlagosan ledolgozott munkaórák száma, tehát ez még Magyarországon 1700-1800 magasságában mozog, észak és nyugat-európai gazdaságban 1300-1400 munkaóra/év. Elég markáns különbség. Ezzel összefüggésben hiányoltam azt, hogy hogyan fogjuk átalakítani az adórendszert, például a robotadó megjelenik-e majd a munkára rakódott terhek csökkentésével párhuzamosan, amelyben valóban lennének pozitív tendenciák, ha nem számolták volna fel a progresszív adóztatást. Tehát még az átlagbér 100 százalékán, amit a grafikon is jelzett, nem áll rosszul Magyarország már annyira nemzetközi összehasonlításokat nézve, a teljesadóéket nézve, viszont, ha a minimálbér részét nézzük, akkor az az OECD-országok között még mindig a legmagasabb adóterhelések egyikét viseli. És ugyanígy, ha elszakítjuk az ember megélhetési forrásait a munka világtól, akkor pedig adódik logikusan a következő fejlemény, hogy az alapjövedelem bevezetésén kezdjük el gondolkodni, és legalább olyan kísérletek

folyjanak, amik nyugodtan beleillenek ebbe a második pillérbe, a társadalmi kihívásokba, mint ahogy egyébként számos sikeres országban hasonló kísérletek folynak, felkészülve a jövőre.

A többi reakció lenne fontos felvetésekre, amivel kapcsolatban itt a Párbeszéd részéről szoktunk kritikával élni. Itt az adószerkezetet, a közteherviselés rendszerét illetően azt hiszem, hogy nem az ITM az elsődlegesen illetékes minisztérium, úgyhogy ezt... Igen? (*Dr. Palkovics László: Nem.*) Nem. Úgyhogy akkor ezt hagynám is, de például az, hogy a vállalati támogatások rendszere hogy néz ki, hogy miért van az, hogy nagyságrendekkel magasabb az átlagos támogatási összeg például a nagyvállalatoknál. Miért van az, hogy 2018-ban is már egy új munkahelyre vetítve 10 millió, idén az első négy hónapban 15 millió, az első kilenc hónapban talán 19 millió az egy munkahelyre eső támogatási összeg átlaga, ez azért megérne egy misét. És biztos-e, hogy érdemes kétszer akkora összeget fordítani átlagosan ilyen egyedi kormánydöntéssel meghatározott, elsősorban nagyvállalati támogatásokra, mint ami a 2002-10-es ciklusban volt jellemző?

A másik felvetés, ez a magas high-tech-részarány a gazdaságban, ez nagyon örvendetes, és az is, hogy ilyen irányba törekszik a magyar iparpolitika, hogy minél nagyobb hozzáadott értékű legyen a magyarországi termelés, csak azt nem értem, hogy akkor a magyar oktatáspolitikát miért megy ezzel gyökeresen szembe. És értem, hogy ez nem a tárca fennhatósága, csak a szakképzési terület, ahol történtek is valóban előremutató, bár részleteiben kritizálható változtatások, ebbe a vitába most nem mennék bele, mert néhány hete folytattuk le, de az a kérdésem, hogy van-e az általában vett oktatáspolitikára bármi ráhatása az ITM-nek. Hiszen azt látjuk, hogy a diákok teljesítménye majdnem minden nemzetközi összehasonlításban romlik, az alapvető készségek hiányoznak, és éppen az ennek a beismerése, hogy a szakképzésben is olyan utólagos képzést kell elvégezni, ami igazából az általános iskola alsó tagozatán lenne szükséges.

Azután: nagy örömmel láttam, hogy a klímasemlegesség egy kimondott cél. Nyilván komoly megszorításokkal, de ez a 2030-ra tervezett villamosenergia-termelésre érvényes, 90 százalékos kibocsátásmentes arány nagyon jól hangzik. Az is jól néz ki, hogy a fotovoltaikus termelés egészen 7 ezer megawattig fog felfutni, az a nagy kérdésem, hogy mi a helyzet a szélenergiával. Miért van az, hogy 2010 óta teljesen ellehetetlenítették az új szélerőművek építését? Szerintem ez nagyon ordító hiány ebben a prezentációban is, és egyébként nincsen olyan gyanúm, hogy ez az ITM felől jött volna, ez a része, már csak azért sem, mert ugye 2010-ben bőven nem volt ilyen minisztérium, illetve ön sem viselt kormánytiszséget.

Aztán azt állította a kínai terjeszkedéssel és az új szállítási útvonalak fejlesztésével kapcsolatban, hogy a Budapest-Belgrád vasútvonal minket fog helyzetbe hozni. Azt szeretném kérdezni, hogy pontosan Magyarországnak, a magyar állampolgároknak, adófizetőknek milyen előnye származik abból, hogy a kínaiak, a kínai áruk terítésére, kínai pénzből, nagyrészt kínai kivitelezőkkel, viszont a magyar környezetet rombolva fognak itt építeni egy olyan vasútvonalat, amit aztán mi fizetünk meg. Tehát ennek az alapvető logikáját szeretném egyszer végre megérteni, mert a legjobb szándékkal sem sikerült eddig.

Aztán a légiközlekedéssel kapcsolatban mintha az is egy ilyen pozitív fejlemény lenne, hogy nagymértékben növekszik ennek az aránya. Ugye, mindannyian tudjuk, hogy ez a legszennyezőbb közlekedési mód, egyrészt a tömegturizmus túlterjeszkedése, másrészt a légi úton történő áruszállítás sem örvendetes fejlemény. Tehát nem tudom, éppen miért triumfálunk akkor, amikor az amúgy is túlterhelt budapesti repülőtér további utas- és teherforgalmat kell hogy fogadjon.

És folytathatnám hosszan, de megkímélem a bizottság tagjainak és a többi részvevőnek az idejét, úgyhogy ennyiben korlátozom magamat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szeretném jelezni, hogy ebben a bizottságban mindenki szót kap, és az időkereteket nem igazán preferáljuk. Ugyanakkor több bizottsági tagtársam jelezte, hogy negyedkor, félkor, különböző időpontokban nekik más programra kell tovább menniük. Ennek érdekében kérem, hogy az idővel takarékosan bánva minél több kérdést tegyünk fel miniszter úrnak. Meg is adom a szót Molnár Gyula alelnöknek, parancsoljon!

MOLNÁR GYULA (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, miniszter úr, elnök úr. Azért szólтам bele, hogy van időnk, mert úgy gondoltam, hogy az a taktika, hogy ha hosszabban beszél, kevesebbet kérdezőnk. De nem! (*Derűltség.*) Vagy legalábbis igyekszünk mi is azt a tempót a kérdésekben diktálni, amit ön tett a prezentációjában. Én egy picit megpróbálnám lehúzni a problémákat a földre, előttem szóló Tordai képviselőtársamhoz képest.

Ami az oktatás ügyét illeti, ön is elmondta az expozében, de mi ezt kommunikáltuk végig, hogyha tényleg ennyi okos gondolat lett itt az utóbbi, ugye a harmadik vagy negyedik ilyen szakképzési reformnál, akkor miért nem vetették fel azt a kérdést, ami szerintem ön által kimondásra is került, hogy a 18 éves korhatárt az alapfokú képzéseknél hozzuk vissza. Tehát ne ilyen burkoltan, bújtatottan, mint ahogy egyébként ebben a törvényben, ebben a formájában szerepel.

A Kjt. hatályából kikerülésnél azért egy fontos kérdést tegyünk fel: ki tiltotta ezt meg, hogy a szakszervezetekkel ezt tisztázzák az elején? Ha ennyire örömteli hír ez nekik, mint ahogy ön például ezt itt most elmondta, akkor talán meg lehetett volna őket győzni. Én azonban azt mondanám önnek, hogy ez egy rossz érvelés, amit ön itt használt. Ennek két olvasata van, ha ugye, a félig teli vagy a félig üres dolgot nézzük. Az egyik megközelítés az, hogy soha pedagógusként nem lesz a versenyszférában versenyképes jövedelmed, tehát jobban teszitek, ha innen elmentek. A másik, ami szerintem ennél még egyszerűbb, ez pedig az, hogy higgye el, léteznek azok az emberek, akik nem a piaci verseny között érzik jól magukat, hanem szeretik a kiszámítható biztonságot. Ugye, „a havi 600 fix-szel az ember könnyen viccel”, a nagyszüleink korától kezdve cipeljük ezt a fajta gondolkodást. Igenis létezik az a fajta mentalitás a magyar emberekben, hogy a Kjt. által kínált, egyébként szűkebb jövedelem, de a kiszámíthatóság, a stabilitás szerintem igenis egy fontos dolog.

Az igazi kérdés az, hogy ön, mint egy fontos és erős miniszter, képes lesz-e arra, hogy adott esetben az oktatás költségvetési soron is versenyképes legyen, mondjuk például a taopénzekkel, mert ez, mondjuk, egy elég fontos dolog tudna lenni.

A második, munkaerőügyben csak szeretnék egy nagyon rövid kérdéssort feltenni önnek. Nem szokta szeretni ezt elnök úr sem, ilyenkor szokott morgolódni, de gyorsan elmondom, ilyenkor a kormánypártiak pedig nagyon idegesek, hogy volt egy csodálatos kilenc esztendő itt ennek a kormánynak, itt ebből ön már több mint egyet töltött el, amikor nem volt háború, amikor a világon konjunktúra volt, amikor egyébként az energiahordozók ára alacsony volt, és ehhez képest mi tényleg megépítettük-e azt az országot, amit gondolunk a jövő Magyarországnak. Vagy pedig csökkentettük az adókat a multivállalatoknak, gyakorlatilag minimumon tartjuk a minimálbéreket, a szakszervezeti jogokat teljes egészében kiirtottuk a rendszerünkéből, a munkavédelem... szoktunk számokat látni, az elég nehéz helyzetben van, és gyakorlatilag összeszerelő üzemmé tettük Magyarországot jelentős részét. Amire persze büszkék vagyunk, mert ezt most ne vegyék úgy, megint elmondom: nem az autóipar ellen beszélek, nyilván nagyon-nagyon fontos dolog, de mégiscsak, azt hittem, ezt a

high-tech-dolgot, mikor tegnap olvastam, hogy ilyen gumicsontnak dobták be, hogy majd rá fogunk ugrani, de látom, most is elmondta, nyilván olvasta a cikket, ami ennek kapcsán megjelent, ugye az, hogy Bangladesben szerelik össze a repülőgépeket, nem jelenti azt, hogy Banglades high-tech-ország lett. És ugyanez igaz Magyarországra is, hogy az oké, hogy itt rakják össze azokat a kábelkötegeket, de hát azért mégsem mi tesszük hozzá ezt a fajta dolgot. És amit képviselőtársam előttem mondott, szerintem az az igazi kulcskérdés.

Mikor lesz olyan munkaerőstratégia, amikor már tényleg munkaerőhiány van bizonyos helyeken? Pont egy kérdést tettem fel pár nappal ezelőtt Önhöz, államtitkár úr válaszolt, de tényleg hallom a saját körzetemben, hogy indiai vendégmunkásokat hoznak a borászatokba, ugye, a budafoki híres borászatokba, csak itt szeretném a reklám helyét röviden elsütöni. Tehát, hogy az a helyzet van, hogy tulajdonképpen ténylegesen kvalifikált munkaerő nincs. És ne haragudjon, nem tudom, melyik országban él, de ha valaki a lakás miatt jön haza Magyarországra, azért hozzon már össze azzal az emberrel, mert szeretnék azzal beszélni, aki amiatt jön haza, hogy itt végre tud lakást kapni, külföldön pedig nem.

Az MTA-dolgot én akkor kidobom, megértettem, hogy ön ebben az ügyben kitarított emellett. Nem beszélt a hulladékügyekről, pedig az is az ön portfóliójába tartozik. Én ugye ebbe mániákusan próbáltam belekeveredni, és mindig azt látom összekacsintva, hogy mindenki érzi, hogy valami nem stimmel, azért mégiscsak egy pikáns dolog, hogy ez a cég most már második éve képtelen betartani a magyar törvényeket, és leadni időben a mérlegét és a beszámolóját, és senki nem mondja azt nekik, hogy ejnye már, nono! Én értem, hogy van egy politikai felfogás, hogy centralizálni minél többet, és az a jó, ha minél több mindent fogunk, de én meg azt mondom, hogy van a világnak egy olyan iránya is, és ha nem haragszik, ez nekem sokkal jobban tetszik, ami pedig úgy szól - most megpróbálom népiesen mondani -, hogy jobban hízik a jószág, ha a gazda közelebb van hozzá. Tehát pont ezt mondják az önkormányzatiság alapelveinek a világban, amelyik arról szól, hogyha ott vagyok, és látom azt, hogy mi a probléma, akkor jobban meg tudom oldani, mint egy központ. Ne haragudjon, de a hulladékgazdálkodás ebből a szempontból nem lett jobb, viszont legalább nem lett olcsóbb.

Amiről szintén nem beszélt, de akkor ezt hagyjuk, most tényleg az időt ne foglalkoztassuk ezzel, két dologról, ami az ön portfóliójában van, a fogyasztóvédelem és a turisztika, de mindegy... A klímacélokban egy dolgot szeretnék. Ugye ma szegény Párbeszédet hírbe hozták, hogy itt lett egy történelmi pillanat, hogy most egy Tordai Bence-indítványt a parlament fog tárgyalni, soha ilyen még nem volt, ez egy nagyon nagy történelmi pillanat. De akkor önt is most hallottuk, ez is nagyon szép számomra, amennyire én ezzel foglalkozom, nekem ez egy vonzó és nagyon jó gondolatnak tűnt, akkor hadd kérjük már meg azt, hogy viszont azokat, akik eddig szoktak erről beszélni, őket vegyék már le a képprioritásról, a házelnököt, ha megkérhetjük, hogy ne beszéljen klímaügyekben, mert ezek meglehetősen rossz gondolatok, és ilyenkor picit a hitelessége ennek az egész ügynek alapvetően csorbul.

És utolsó, befejezésképpen: emlékszem, amikor itt... ezt sem fogja szeretni az elnök, de mindegy, majd legfeljebb nem válaszol rá, vagy megró érte, nem szoktunk itt politizálni, de egyet azért engedjen meg. Ugye, mindig azt néztük az elmúlt tizenesztendőben, amióta ez a fajta kormányzás van, akkor mindig valaki kormányoz, a miniszterelnök meg foglalkozik azzal, amivel kell. Mindig mondták: a Stumpf-kormány, Navracsics, Lázár, aztán volt egy idő, mikor azt mondták, hogy ön fog kormányozni. Annyi minden pakolódott önre. Igen, hogy ön lesz az az ember, aki most ezeket a dolgokat fogja csinálni. Annyi mindent pakoltak önre, hogy azt hittük, hogy ön lesz az új, „az, aki”. (Dr. Palkovics László: *Veszélyes vizek!*) Ehhez képest azt látjuk, hogy többségében csak a nehéz ügyek ellapátolásával fog foglalkozni, és meglehetősen

keveset látjuk. Nyilván nagyon sokat dolgozik, meg látom, hogy minden szempontból képpen van: tehát ön most hogy érzi magát? Ezt a kérdést akartam feltenni, köszönöm szépen. *(Derültség. - Bányai Gábor: Ez fenyegetés.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen. A bizottság elnöke jelzi, hogy morogni leginkább az edzőteremben szokott, a bizottság előtt biztos, hogy nem. Örülök, hogy ez egy szaktanárság maradt, és amíg én itt ülök, ez így is lesz, tehát a minősítésekkel csínján bánunk, de úgy érzem, hogy ez a hozzászólás sem ment túl semmiféle határon. Szeretném továbbá jelezni, hogy alelnök úr, Szatmáry Kristóf szókérése után a bizottság elnöke is meg kíván fogalmazni néhány kérdést. És már látom, hogy Bányai alelnök úr is jelentkezik. Parancsoljon, megadom a szót.

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Nagy a kísértés, hogy néhány előttem szóló képviselőtársam hozzászólását is a kérdéseim előtt kommentáljam, nem is akarok ennek a kísértésnek ellenállni. Tehát nem nyitnék nagy vitát itt a klímaváltozás témájáról, mert azt gondolom, hogy annál fontosabb a kérdés, minthogy elvicceljük. De azért jelezném, hogy ez nem egy környezetvédelmi bizottság, tehát azért itt elég széles a spektrum a tekintetben, hogy az emberiség mit tud tenni, és mit tudunk mi itt Magyarországon tenni ebben az ügyben. De egy komoly filozófiai különbségre mutatott rá ebben a témában, talán Tordai képviselőtársam. Mi hiszünk a fenntartható fejlődésben, és ezt nem egy önmagával ellentétes folyamatnak gondoljuk. Tény és való, ha kicsit könnyedebbre akarnám venni, hogy persze ebben az életkorban sokan gondolkodnak a civilizációból való kivonulás üdítő lehetőségén, de azt gondolom, hogy a mi felelősségünk nem ez, hanem, hogy az ország számára egy olyan perspektívát kínáljunk, ami a fenntarthatóság mellett a fejlődést is biztosítja. És én azt gondolom, hogy ebből az előadásból az derül ki, hogy erre vonatkozóan az ITM igenis gondolkozik a jövőről és nemcsak a közeljövőről.

Ebben a tekintetben engedjenek meg egy kérdést. Itt sok minden elhangzott ezzel kapcsolatban, és abban is egyetértünk, talán ez a leglényegesebb, ilyen szempontból az előadásból, hogy ha tenni akarunk a fenntarthatóságért, akkor persze egyénileg is sokat tudunk tenni, de a vállalkozások azok, akik érdemben sokkal többet tudnak tenni érte, és nagyon támogatandó az a policy, amit itt megfogalmazott miniszter úr, hogy a vállalkozásokat kell zöldesíteni. Ha van ilyen magyar szó. És ebben a tekintetben kérdezném miniszter úrtól, mert erről talán kevesebb hangzott el, hogy itt konkrétan a napelemprogrammal kapcsolatban nagyon komoly pályázati lehetőségek is vannak a kis- és közepes vállalkozások számára, amiről talán érdemes egy-egy mondattal többet elmondani, mert azt gondolom, hogy ez nagyon nagy összhatást tud valóban a fenntarthatóság szempontjából biztosítani.

Nem mennék bele Molnár képviselőtársam azon kérdésfelvetésébe, amikor provokatívan kérdezte, hogy kilenc év gazdaságpolitika, de ilyen országot akartunk-e. Itt óhatatlanul előjönne, hogy honnan indultunk el, de nem akarnám ezt a vitát kinyitni, hiszen itt a kilenc év kormányzás első néhány éve a válságkezelés és a szakadék széléről való visszatáncolás időszaka volt. És az építkezés időszaka, ha lehet mondani, az elmúlt néhány év, és azt gondolom, hogy ha ezt figyelembe vesszük, akkor nem állunk olyan rosszul.

De hogy én is kihasználjam elnök úr intésének lehetőségét, egy-egy, a saját választókerületemet érintő kérdésre térnék ki. A közlekedésről sok szó esett, és ugye Budapest összefüggésében a HÉV-vonalak átkerültek állami kézbe, és a választókerületem szempontjából is nagyon meghatározó konkrétan a gödöllői HÉV és a 2-es metró összekötésének ügye, ami az elővárosi közlekedés egyik, Budapesten

meghatározó eleme lehet; ez ügyben hogy állnak a dolgok? Lehet-e valami pozitívumról beszámolni? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bányai Gábor alelnök úré a szó. Parancsoljon!

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr, Államtitkár Úr! Kedves Vendégeink! Először a kérdéseimet tenném fel, és utána kicsit azért én is csatlakozok Szatmáry Kristófhoz, hogy a kísértést nem tudom legyőzni, egy-két kérdésem nekem is lenne, nem feltétlen miniszter úrhoz, hanem így egymás között polemizálunk. Nézze el nekünk, ha mi nyitunk egy ilyen parlamenti vitakört, ha véletlen ez történne.

A szakképzési rendszerrel kapcsolatban, az új törvénnyel kapcsolatban megkerestek szakoktatók, illetve nem azzá váló pedagógusok. Utóbbiak rosszallása annyi, hogy szerintük bérfezültséget okozunk majd azzal, hogy a kollégákat részben kiemeljük, akik esetleg alacsonyabb képzettségű szakmákból kerültek be a szakoktatói körbe, és ott jóval magasabb lesz majd az ő bérezésük. Ezt kérték, hogy kérdezzem meg miniszter úrtól. Megteszem, mert vannak köztük jó barátaim, és maga a rendszer elgondolása szerintem így helyes, mert tény és való, ki fog üresedni a magyar szakképzési rendszer szakoktatók nélkül, és szerintem fontos, hogy Magyarországon számtalan, a korábbihoz képest sokkal több szakembert képezzünk, mint eddig a szakképzési rendszer és annak közép fokú szintjén.

Ma egy fiatal pedagóguscsoporttal találkoztam, és megkérdeztek. Nem tudtam, hogy fogunk ez ügyben majd beszélgetni, lesz-e kérdésfeltevési lehetőségem, és nincs most más kormánytag a közelünkben: a családvédelmi akciótervnek volt egy programpontja, a nyelvvizsga megszerzésének támogatása külföldi tanulmányúttal kapcsolatban, és hogy februártól nyílnak állítólag a pályázatok. Hátha kaphatnék valami információt ezzel kapcsolatban, hogy megválaszolhassam a fiatalok részére, hogy hogy tudnak majd ebben a programban részt venni, milyen feltételekkel. Az Erasmussal kapcsolatban majd megbeszéljük, nem akarom kiterjeszteni ebbe az irányba.

Az én kérdésem saját bizottsági tagtársaimhoz, ellenzéki képviselőtársaimhoz, az egyik, hogy a Budapest-Belgrád vasútvonal hogy rombolja a környezetet. Ezt nem tudtam megfejteni. Elhangzott, hogy tud egy vasút, ami a legkisebb kibocsátással rendelkezik... *(Tordai Bence: Új nyomvonalon.)* Nincs új nyomvonal.

ELNÖK: Képviselőtársaim, nem párbeszédese műfaj.

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Ő párbeszédese! *(Derűltség.)* Tehát nincs új nyomvonal egyébként.

A kínai terjeszkedéssel kapcsolatban számtalan hírt hallunk Kínával kapcsolatban, de lassan nem szabad egyik országgal sem kereskednünk ezek szerint, ha a keleti nyitás minden szereplőjét megkérdőjelezzük, hogy hasznos-e. Egyébként nyugodtan megtehetné volna bármelyik nyugat-európai vasútfejlesztő társaság, hogy beleszáll ebbe a fejlesztésbe, közben korábban húsz éve akartak egy ilyen fejlesztést Németország irányába.

Kérdésem volna csak mindösszesen egymáshoz. Az alapjövedelem megteremtése, ami volt kampánytéma elnök úrék részéről is...

ELNÖK: Összekever...

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Nem ennek a része, hanem az európai uniós tagállamok képviselőivel... Igaza van, bocsánat, tévedtem, bocsánat, az egy másik dolog. Ez a DK-nak volt inkább az alapvetése. Bocsánatot kérek elnök úrtól, nem keverem őket össze, akkoriban még egyáltalán, lehet, hogy most már össze lehet, de bocsánat.

A lényeg az, hogy miért hiba a munkaalapú társadalom? Ezt nem tudtam megérteni sohasem, hogy ha van egy olyan lehetőség az ország előtt, hogy munkát lehet teremteni a honfitársainknak... Én emlékszem, hogy 2004-től egy olyan támogatási rendszer alakult ki a családi támogatási rendszerek helyett, egy olyan, szociális célú segélyek rendszere, amikor megnégyszereződött az országban a segélyezettek forrása, illetve még a száma is megháromszorozódott. Ez miért volt jó, ezt nem tudtam megérteni, hogy nem munkahelyet teremtettünk abból a pénzből, hanem gyakorlatilag embereket leszoktattunk a munka világában való részvételtől, és ennek ma isszuk a levét minden területen, a családjaik, az utódjaik, mindenki, egy generáció gyakorlatilag szinte elveszett abból az időszakból, mert rosszul fogtuk meg ezt a kérdést. Szerintem igenis a munkaalapú társadalom még a vitatott high-tech vagy a vitatott negyedik ipari forradalom világában is szerintem nagyon fontos lesz. Tehát itt nem hiszem, hogy ebben a dologban nekünk, most pláne miniszter úrral kapcsolatban jó azt felvetni, hogy nem jó a munkaalapú társadalom pont egy olyan tárcánál, amelyik épp azt célozza meg, hogy igenis a magyarok többségének legyen munkája. Ez így, innen nézve, a bizottságon belül egy komoly beszélgetést megérne egyszer a közeljövőben.

Ezeket a kérdéseket szeretném megválaszoltatni miniszter úrral. Köszönöm szépen a figyelmét.

ELNÖK: Köszönjük szépen. És ahogy előre jeleztem, a bizottság elnöke is egy-két kérdést meg kíván fogalmazni. Miniszter úrral elsősorban egy statisztikai tisztázásra készülök. Nagyon helyesen hangzott el, hogy a 833 ezer regisztrált, új munkavállaló tekintetében nagyjából 600 ezerre teszik az elsődleges munkaerőpiacon megjelentek számát. Az a kérdésem, hogy készítettek-e olyan kimutatást, amely tisztázza ezt az ábrát statisztikai szempontból, ugyanis a KSH-módszertan szerint, ebben a bizottságban már sokszor elhangzott, hogy a hetente egy órát dolgozó diákmunkás, miniszter úr és adott esetben egy mezőgazdasági idénymunkás egy soron szerepel. Amit én szeretnék látni, és amire nagyon kíváncsi vagyok, hogy az elsődleges munkaerőpiacon mekkorára tehető azon újonnan létrejött munkahelyeken munkába álló munkavállalók száma, akikről önök beszéltek, és akikre gondoltak. Itt ugye három torzító tényezőt szoktunk említeni. Az egyik a diákmunkások száma, ez egy néhány tízezres torzítást tud okozni a munkában. A közfoglalkoztatottak szokták jelenteni a második tényezőt, harmadsorban pedig a külföldre kivándorolt magyarok egy részét még mindig a hazai statisztika szokta beszámítani. Ezen torzító tényezőktől megtisztított ábrát szeretnénk tehát látni, és konkrét tényeket, számokat.

Ugyanilyen szempontból kérdezem miniszter urat, hogy a migrációs egyenleg állítólag megfordulását hogy tudjuk statisztikailag értelmezni, hiszen én úgy látom, hogy ez egy sci-fibe illő valami. Nyilvánvaló módon itt nem számítják a kivándoroltak közé azokat, akik életvitelszerűen külföldön dolgoznak, ott is adóznak, viszont adott esetben maradt itt lakcímük, maradt egy tájkartyájuk, csak családi kapcsolataikat nem számolták fel. Tehát én úgy látom, hogy a kivándoroltak közé azokat számolják be, akik minden hidat felégettek maguk után, és a visszavándoroltak közé pedig adott esetben kényszerből határon túlra szakadt magyar testvéreinket is beszámolják, akik idejönnek kényszerűség okán dolgozni, de nem feltétlenül jelenti ez egy pozitív irányú migrációs folyamatnak a folyamatábráját azok képében, akik, mondjuk, Nyugat-Európából

térnének vissza. Tehát a két jelenség közé egyenlőségjelet tenni, álláspontom szerint nem szabad. Segíteni kell a szülőföldön való boldogulást minden határon túli magyar testvérünk tekintetében.

Miniszter úrnak volt egy megfogalmazása, ami arra utalt, hogy Münchenben lehetetlennek tűnik lakáshoz jutni akkor, ha az ember ott kezdi el hasonló körülmények között az életét, mint itt. Szeretném jelezni azért, hogy nem olyan régen az egyik német városban szinte tömegverekedés robbant ki egy 150 ezer forintnyi értékű albérlet meghirdetése okán. És hát azt is látjuk, hogy olyan összegért, amiért a magyar fővárosban lehet lakhatási lehetőséghez jutni, nyugat-európai nagyvárosokban is majdnem hogy lehet. Észlelik-e azt a problémát, hogy a munkaerő tekintetében egy komoly visszafogó tényező az a lakhatási válság, talán nem túlzás a kataklizma szót használni, ami Magyarországon úgy szabadult el, hogy lényegében kormányzati reakció mindezt nem követte? Piacpárti emberként nem akarom azt sugallni miniszter úr felé, hogy mondjuk, egy berlini, hatósági áras, befagyasztásos modell jó lenne bármire is. Álláspontom szerint nem ez a megoldás, hiszen Magyarországon ez maximum a feketegazdaságot tudná erősíteni, de gondolkodtak-e bármilyen módszertan bevezetésén azt illetően, hogy a brutálisan elszabadult lakhatási helyzettel valamit kezdjenek? Itt egy lakhatási támogatási szisztémát szoktunk a figyelmükbe ajánlani. Ezt a Jobbik „Mi várunk” program néven letette az asztalra, hozzáférhető. Ha magukévá kívánják tenni, tegyék meg, mi meg fogjuk szavazni akkor is, ha ez fideszes logóval kerül be. De az egészen biztos, hogy a lakhatási válsággal valamit kezdeni kell, ha komolyan vesszük ezt a kérdést.

Azt is látjuk, hogy OECD-összevetésben a munkára rakódó adóterheket illetően még mindig egy szakadéknyi különbség van egy OECD-átlag és egy magyar átlag között. Tehát még mindig bizonyos szegmensekben 9 százalékos eltérést találunk, ami különösen mókás volt annak fényében, hogy erőteljesen reklámozza magát adócsökkentések kormányaként ez a kormány, és most egy egyszázaléknyi újabb munkaadói terhet elengedett. Tehát volt egy 1 százaléknyi kozmetikai jellegű csökkentés, erről ugye most vitáztunk a napokban. Ugyanakkor egy 9 százalékos szakadéknyi különbség figyelhető meg az átlag tekintetében. Az OECD-átlag, tehát az adóztatás átlagos mértéke az OECD-országokban 9 százalékkal alacsonyabb, mint Magyarországon. Tehát több évtizedre való teendő lenne, ha ilyen ütemben haladunk.

Szeretném még egy statisztikai adatot megosztani önnel, egyben a véleményét is kérni erről. 2010 óta azt látjuk, hogy az adóbeszedés mértéke, gyorsasága tulajdonképpen a duplájára nőtt Magyarországon. A beszedett adó mennyisége tulajdonképpen megduplázódott. Ennek magyarázó oka lehet egyrészt a gazdaság teljesítménye is, ugyanakkor azt látjuk, hogy a multicégek állítják elő a hozzáadott érték nagy részét, ahogy ezt itt ön is elmondta, 50-50 százalékos arány figyelhető meg nagyjából. Na most, ha ezen beszedett adómértékhez a multicégek teljesítménye járult volna hozzá, akkor mivel magyarázzuk azt, hogy az őket érintő társasági adó rettenetes mértékben csökkent? Egész egyszerűen nem látjuk az ő adóbefizetéseiket. A multiszegmensben nem látjuk a közteherviselés nyomait, ergo, ez a beszedett többletadó jellemzően a magyar lakosságtól került be a költségvetésbe, és jellemzően egyébként helyesen nem jövedelmi típusú adóztatásból, hanem a fogyasztás adóztatásából.

Hosszú vitát folytathatnánk arról, hogy ez mennyiben helyes stratégia, én részben el tudom egyébként fogadni. Azt nem tudom elfogadni, hogy a fogyasztás adóztatása tekintetében egy 27 százalékos kulcsot tart fenn még mindig Magyarország. Bizonyos luxuscikkek tekintetében ezzel nekem komolyabb bajom nincsen. A gyermeknevelési cikkek tekintetében viszont felháborítónak tartom, hogy demográfiai fordulatról beszél egy kormány, amely egész Európában a legdurvább százalékos

adókulcsot Magyarországon tartja gyermeknevelési cikkeken is. A gyakorló szülők számára, hadd ne mondjam, hogy mit jelent mindez.

És hát még egy nagyon súlyos dologról kellene néhány gondolatot váltatunk, ez pedig az, hogy a tudatosan gyenge árfolyamon tartott forinttal nem akarok inkorrekt lenni, és nem mondom azt, hogy Magyarország Kormánya, de a nemzeti együttműködés rendszere a tudatosan gyengén tartott forinttal rengeteg kártételt okoz a magyar lakosság számára. Értem én miniszter úr alapvetését, miszerint az exportáló cégek számára kiváló a gyenge forint, és ha a kkv-export ilyen mértékben nő, akkor biztos az érintett néhány kkv számára ez üdvözítő lehet. Ugyanakkor azt látom, hogy az export jelentős részét még mindig az itt működő multik bonyolítják le, akik a gyenge forinttal rettenetesen jól járnak, olcsóbb lesz a gyártósort létesíteni, olcsóbb a magyar emberek, még mindig rettenetesen alacsony bérét kifizetni. Ugyanakkor ezen multicégek szerintem indokolatlan támogatásban részesülnek.

Bányai alelnök úrnak itt kellő visszafogottsággal dobnám vissza a labdát: ha keresünk olyan tünetet, amelyben a Gyurcsány-Bajnai-korszak és az Orbán-korszak tulajdonképpen ugyanolyan, mintha egy nagykoalícióban működne, akkor ez a multicégekkel való elbánásnak a mikéntje. Sőt, hát azt kell mondjam, az Orbán-kormányok meg ráhúztak egy lapáttal arra, ami korábban történt. Ha megnézzük, az egy munkahelyre jutó, átlagosan igénybe vehető támogatások mértékét, egy kkv-nál ugye nagyságrendileg kétmillió forintos átlagos összeget találunk, a multicégeknel ez egy tízmillió körüli volt, majd 15-re emelkedett, most pedig még tovább emelkedik, ha a legfrissebb adatokat vizsgáljuk. Tejjel-mézzel folyó kánaán Magyarország a multik számára, és sajnos az egymást váltó kormányok ebben a viselkedésmintában nem tudtak változást felmutatni, ugyanakkor, aki ismeri a multivilágot, ismeri a céges világot, nagyon jól tudja, hogy a nagy konszernek számára 4-5. döntési tényező az, hogy milyen közvetlenül lehívható kedvezményeket kapnak, illetve mekkora a bérszínvonal. Sokkal inkább stabil háttérre, kiszámítható jogi környezetre vágnak, és arra, hogy a feltételrendszer ne változzon pár havonta, félévente. E tekintetben tehát szeretném miniszter urat kérdezni, a multicégek indokolatlan kényeztetésének rendszere meddig tartható fenn ön szerint, és nem hiányzik-e az a több száz milliárd forintnyi társasági adó a kasszából, csak a top12 multicéget vizsgálva, azt látjuk, hogy ugyanazon cégek, ugyanazon tevékenységi körben Magyarországon átlagosan fél százaléknyi adóterhet vállalnak, Csehországban ez az összeg 19 százalék fölötti. Ordító tehát a különbség. Értem én, hogy különböző helyi viszonyok befolyásolják ezeket a tényezőket, de akkor is látjuk, hogy ordító a különbség, mindenképpen magyarázatot követel. Köszönöm szépen.

Érdeklődöm, hogy további kérdések iránti igény adódik-e. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nem, úgy visszaadnám a szót miniszter úrnak, nagy tisztelettel. Parancsoljon!

Dr. Palkovics László válaszája

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ innovációs és technológiai miniszter: Köszönöm szépen. Először is köszönöm a pozitív kérdéseket, sőt a pozitív véleményeket is, sőt az aggodást pedig Molnár képviselő úr részéről, hogy az egészségi állapotom miatt aggodik. Az a helyzet, hogy nincs nagyon miért, persze nem lehet ezt sosem tudni, de igyekszem hetente kétszer reggel 4 órakor elmenni egy viszonylag közepesen hosszú karateedzésre, és ezzel próbálom ezt így rendben tartani, de ennek vannak persze aztán következményei, a napi 3-4 óra alvás, de mindig így volt.

No, akkor az elhangzás sorrendjében, Tordai képviselő úr nagyon érdekes kérdéseket tett fel, úgyhogy erről szerintem hosszasan tudunk beszélni. Az a helyzet, hogy a klímapolitika, illetve az energetika a magyar kormányon belül ennek a

minisztériumnak a feladata. Hogy ezt a kettőt összekapcsoltuk, és egy államtitkárság foglalkozik az energetikai és a klímapolitikai kérdésekkel, az szerintem egy innováció önmagában, hiszen a kettő nem választható el egymástól, tehát ezért tettük ezt.

A fenntartható fejlődésről beszéltünk, nem szükségszerűen növekedésről. Értettem, hogy a növekedésnek egyszer persze majd, valamikor vége lesz. Ezeket a kérdéseket egyébként a Fenntartható fejlődés bizottságban, múlt héten tárgyaltuk meg, ahogy mondtam, a minisztérium ott is megjelent. Az iparosításnak a leállítása egy érdekes kérdés, ez kapcsolódik a kérdése másik feléhez, hogy mi is történik a negyedik ipari forradalomban, ami mesterséges intelligencia, aztán ennek a különböző alkalmazásai, robotizáció, egyéb más terület. Úgy gondolom, hogy itt nem arról van szó, hogy el fogjuk veszíteni az állásunkat, nagyon sok dia nincs itt, mert nem gondoltam, hogy ilyen mélységű vitát fogunk folytatni, de nagyon szívesen küldök képviselő úrnak olyan elemzéseket, hogy mit fog jelenteni ténylegesen a robotizáció. Elveszik a robotok, leegyszerűsítve, a munkánkat vagy nem? Illetve ezek jelentenek-e újabb munkalehetőséget, illetve olyan munkalehetőséget jelentenek-e, amit, mondjuk nagyobb élvezettel teszünk, és a hozzáadott értéke magasabb lesz? Itt a kérdésre a válasz az utóbbi. Több olyan vizsgálat történt, ahol vállalatvezetőket kérdeztek meg, hogy, ha a robotizáció foka nő a vállalatoknál, akkor hogyan látják azt, hogy ez munkahelyeket generál, vagy munkahelyeket veszítenek. Itt egyértelmű volt az, hogy jelentős részük azt mondta, hogy új munkahelyet fog generálni, egy másik jelentős részük nem aggódott amiatt, hogy elvesztene, és nagyon kevesen mondták azt, hogy ez valószínűleg megszűnő munkahelyekhez vezet.

Ha megnézzük, hogy milyen munkahelyek szűnhetnek meg, pontosabban milyen munkahelyet tudnak átvenni különböző intelligens gépek, robotok, bármi más, ezek olyanok, amit ma sem élvezünk borzalmasan. Tehát olyan, ami nehéz munka, ami nagyon mechanikus munka, ami veszélyes munka, aminél egyébként nem nagyon van hozzáadott értékünk. Tehát, ha megnézzük egy csomagszállítási folyamatot, abban nincs hozzáadott érték. Tehát valami leveszi ezt egy polcra, becsomagolja, fog egy szállítóeszközt, elviszi valahová, és ott leteszi. Ez a folyamat gyakorlatilag 90 százalékban a rendelés pillanatától kezdődően robotizálható. Jó hír, hogy azok a feladatkörök, ami, legyen ez orvos, ápoló, tanár, mérnök, politikus, ezek nem szükségszerűen robotizáltak nagymértékben, pontosabban a mesterséges intelligencia alkalmazásai ezt legfeljebb támogatni tudják, egy sort döntést nem fognak helyettünk meghozni. Úgyhogy én emiatt nagymértékben nem aggódnék.

Hogy a munkaalapú társadalom átalakul, és munkát fogunk végezni ezen túl is, csak más típusú munkát, az meg szerintem rendben van, hiszen jobban fogjuk ezt, valószínűleg élvezni. Úgyhogy ez aztán ahhoz is vezet persze, amit ön is említett, hogy mi a különbség mondjuk, Ausztria és Magyarország között. Ugye, Ausztriában a négynapos munkahét bevezetését fontolgatták, 35 órás normálisan a munkahét, nagyobb produktivitással, mint Magyarországon. Ugye, esetünkben azért említettem, hogy a termelékenység növekedése, és itt alapvetően a humán kapacitás termelékenységére gondolunk, az egy kifejezetten fontos elem. Itt, ahogy mondtam, egy multinacionális cég, aki rendelkezik a megfelelő technológiával, rendelkezik a megfelelő folyamatokkal, hagyománnyal, kultúrával, az mindig versenyképesebb jelen pillanatban, mint egy magyar vállalat. Tehát ezt a kettőt kell valamilyen módon kibalanszírozni, tehát kevesebb idő alatt szeretnénk ugyanazt a munkát elvégezni.

Jó hír, hogy ez automatikusan megkezdődött három évvel ezelőtt, amikor a magyarországi munkabérek elkezdtek, nagyon helyesen egyébként, emelkedni. Ugyanis ennek az az egyik következménye, hogy az a vállalkozó, aki egyébként többet fizet az adott szakember alkalmazásáért, az nem akarja azt, hogy termelékeny legyen, mert ilyen nincs. A termelékenység automatikusan növekszik. Most még nem

publikált, hogy három éve óta Magyarországon a termelékenység folyamatosan nő. Ha összehasonlítjuk egyébként a magyar munka termelékenységét, mondjuk a némettel, hát az valóban ilyen 50-55 százalék között van egy az egyhez összehasonlításban. Nincs máshogy egyébként Csehországban, Lengyelországban és Szlovákiában sem. Na, ez kezdett el most örömteli módon emelkedni egyszerűen azért, mert ilyen a helyzet. Hogy hogyan történik ez, és itt van a technológiának jelentősége. Ez úgy történik, hogy az oktatáson, a tudatosításon keresztül vagy pedig úgy, hogy olyan eszközöket is alkalmazok, amit most hívunk high-technek, ez tulajdonképpen indifferens. Ennek a kettőnek a kombinációja az, ami itt megjelent.

A robotadó egy érdekes kérdés, ezen gondolkodunk, hogy tényleg, és mi fog történni egy olyan munkavállalóval, aki most egy gépnek tűnik, és nem fizet adót. Nyilván nála ez más módon jelenik meg, és ez kapcsolódik egyébként az alapjövedelem kérdéséhez. Én úgy gondolom, hogy az eddig elmondottakból az, hogy a munkánkat nem fogjuk elveszíteni, tehát az alapjövedelemre nem lesz szükség, de egy produktívabb, élvezhetőbb munkát fogunk magasabb hatékonysággal elvégezni, szerintem ez a jövőnek az útja.

A vállalati támogatások rendszere, nyilván nem került el az ön figyelmét sem, hogy az utóbbi, mondjuk egy évben már nemcsak munkahelyteremtésért lehet támogatást kapni, ez független a vállalatípustól. Ez lehet egy, Magyarországon befektetni kívánó multinacionális cég, egy bővíteni kívánó cég vagy pedig egy magyar kkv. Itt egyértelműen az az irány, hogy a produktivitás növelése és a technológia, a high-tech alkalmazása az, ami egyébként támogatásra kerül. Tehát úgy is lehet, akár EKD-s, akár bármilyen más támogatást kapni, hogy nem növeli a humán kapacitását, sőt esetleg csökkenheti is, ha éppen ezt a piaci helyzet úgy kívánja, de viszont ezt technológiával tudja kompenzálni. Tehát ilyen értelemben az általa felvetett gondolat már tárgyasult. Ennek van részben direkt támogatási formája is, tehát három minisztérium felel ezért. Ugye a KKM, a PM, illetve a mi minisztériumunk, különböző szinteken magyar kkv-kat ugyanúgy támogatunk egyébként technológiai támogatással, mint egy külföldi céget.

Az, hogy mi a szerepe a külföldi cégeknek, ugye, Magyarország a rendszerváltás után, az itt levők közül Molnár képviselő úr velem egykorú, szóval emlékszünk arra, hogy mi történt, amikor '89 után a magyar ipar összeomlott. Ez megtörtént két év alatt, én '89-ben végeztem az egyetemen, és megvolt az állásom, talán az Ikarushoz mentem volna autófejlesztő mérnöknek, csak nem volt hová mennem, mert ez az Ikarus összedőlt. Ahhoz, hogy ezt az ipart sikeresen újra tudjuk építeni, ehhez nekünk volt egy jó alapunk, volt egy szerencsés történelmi helyzet, és kellett hozzá a külföldi cégek, akik megjelenítették ezt a technológiát, és az olyan jól sikerült, mint ami ott látszik. Itt azt hiszem, talán Molnár képviselő úr kérdezte, hogy ezt a technológiát nem mi fejlesztjük. Ez nem így van. Ugye, ez a technológia egyrészt persze idejött, de ennek a technológiának a továbbfejlesztése, ennek az adaptációja, működtetése tisztán Magyarországon történik.

Sok területen látszik, részben ezek a cégek mára..., és ezt az összeszerelő üzemet szerintem lassan abbahagyhatnánk, én javasolom is, nagyon szívesen megmutatok bárkinek ilyenfajta összeszerelő üzemet, hogy hogy is néz ki. Szóval ezeknek a cégeknek az innovációs képessége sokkal magasabb, mint mondjuk, egy általunk elképzelt összeszerelő üzemnek, nemcsak a kutatás-fejlesztés területen, hanem egy sor másik területen. Ami a kutatás-fejlesztést illeti, gyakorlatilag, ha most végignézzük a támogatási döntéseket, nem nagyon volt olyan nagy cég, ami a gyártás mellett ne hozna ide egyébként kutatás-fejlesztést, vagy az értékláncban magasabb helyen lévő tevékenységet. Legyen ez közvetlen értékesítés, marketing vagy helyi beszerzési tevékenység. Tehát ez az összeszerelő üzem már nem igazán állja meg a helyét.

A technológiai támogatáshoz hozzátartozik a kutatás-fejlesztés, innováció támogatása, és erről néhány dolgot mutattam, de a beruházási döntéseknél ez szintén magasabb súllyal jelenik meg, mint maga a gyártásra vonatkozó döntés.

Ami az oktatáspolitikát, hogy ezzel szembe megy. Nem tudom, hogy ezzel szembe megy-e. A szakképzés esetén pontosan ezt az irányt próbáljuk követni, tehát azzal, hogy az iskolákban, a szakképző intézményekben ne a '60-as években már ott lévő esztergán kelljen esztergálni - az is jó egyébként sok mindenre, látom a folyamatot, tehát nagyon jól lehet rajta tanítani, de azért -, szeretnénk azt, ha ez máshogy lenne. Azért a XXI. századi iskolaprogramban alapvetően oktatástechnikába investálnak. Ennek aztán van egy sor olyan megoldási lehetősége is, mint például a duális képzőközpontok. Ebből több létrejött az országban, legutolsónak a zalaegerszegi, össze lehet állni vállalatoknak, tehát nagyvállalat, kisvállalat, iskola, egyetem, önkormányzat, és létrehozhatnak egy ilyen környezetet, ahol az eszközök már megjelennek, ezt a kormány mindenféleképpen támogatja.

Ami az oktatáspolitikát, illetve a PISA-eredményeket jelenti, ez ugye, tegnap jelent meg, a jó hír az, hogy enyhe emelkedés látszik a magyar gyerekek képességeiben, mind a matematikában, természettudományban és az értő olvasásban. Ha megnézzük azt, hogy mekkora esést láttunk, és most azt gondolom, hogy '15-ben volt az utolsó mérés, '15-ben, akik iskolába jártak, azok egy más rendszerben kezdték meg ezt az iskolát, azt igazán a 2010 óta regnáló kormánynak nem lehet felelősségévé tenni, hiszen ők egy korábbi rendszernek az iskolájába jártak. Nagyon sok vita folyt ott. Ha Molnár képviselő úr emlékszik arra, hogy miket mondott Hiller képviselő úr, akkor annak erőteljesebb volt a viszonya ahhoz, amit én mondtam vagy Hoffmann Rózsa, mint egyébként Magyar Bálint. Ezek a gyerekek akkor még Magyar Bálint iskoláiba jártak, vagy az általa létrehozott rendszerben kezdtek el tanulni, és ennek lett az eredménye. Na, most ez már emelkedett, mert itt már látszik egy másfajta hatás.

Ami a klímasemlegességet illeti, köszönöm a pozitív... elismerésnek is tekinthetném, azt gondolom. Mi a helyzet a szélllel? A szélenergiát senki nem zárja ki sehonnét, azt kell eldöntenünk, hogy Magyarország szempontjából melyek azok a megújuló energiaforrások, ami által előállított energiát azon a módon, ahogy ezt előállítják, ezt támogatni kívánjuk. A szélllel kapcsolatosan van egy csomó érdekes érzés. A héten jelent meg a német sajtóban egy komoly cikk, ami azt mondta, hogy az offshore szélenergiaforrásokat azonnal be kell zárni, mert egyszerűen nem éri meg működtetni őket. Ott ugye az indoka a dolognak alapvetően az infrastruktúra kiépítése volt. Magyarországon működnek szélenergiaforrások, viszonylag tekintélyes számban, de miután mi egy medencében vagyunk, ez a Kárpát-medence, ezért a szélviszonyoknak a stabilitása nem erőteljes. Ahol egyébként ez történik, az pont Ausztria folytatása, tehát a Móri-árok északi része. Hogy mennyire térülnek meg ezek a szélenergiaforrások, bevallom, ezt nem tudom. Egy dolog biztos, hogy a szélenergiaforrások költsége nem igazán változik. Speciel ezt viszonylag pontosan tudom, a cég, ahol korábban dolgoztam, erre gyártott különböző elemeket. Itt az a fajta esés, ami a napelemeknél megtörtént az elmúlt, mondjuk öt évben, az a fajta költségszintesítés, ez abszolút megtérülővé tette a fotovoltikus energiaforrásokat, azon túl, hogy persze itt is van egy sor kérdésünk. És most jönnek azok a kérdések, ami például az ütemes menetrend betartását fogja majd valamilyen formában... Az Európai Unió hozott most egy új szabályt, nem most, az év elején, ehhez alkalmazkodunk kell, hogy mi van akkor, ha ezek nem tartják be ezt a szabályt. És mondjuk, a szél esetében ennek a szabálynak a betartása sokkal bonyolultabb, mint mondjuk a napelemek esetében. De van egy sor kérdés, ami felmerül. Itt azt kell eldönteni, hogy a hálózatot milyen ilyenfajta megtérülő, megújuló energiagenerátorokkal akarjuk terhelni.

Ami a kínai útvonalat jelenti. Az a helyzet, hogy a Selyemút egy olyan dolog, ami egyszer már bevált, tehát működött. Ez a „One Belt One Road Initiative” tulajdonképpen ennek a Selyemútnak az újabb változata. Az, hogy Kína egy szám szerint milliárdos ország azzal a technológiai fejlettséggel, amivel rendelkezik, illetve azzal az erőforrással, arra persze lehet azt mondani, hogy mi nem akarunk ezzel viszonyt, csak nem érdemes, mert valószínűleg nem fog sikerülni. Tehát inkább viszonyt kell képezni, azt hiszem, ezzel. Ennek a viszonyképzésnek sokfajta eleme van, az egyik az, hogy ha lehet, és itt ebben valóban nem értünk egyet, hogy a vasút mennyire környezetkímélő, mennyire nem, ugye itt egy meglévő nyomvonalon fog bizonyos eltérésekkel ez a vasútvonal haladni, abban, ha Magyarország részt tud venni, akkor ennek részben a logisztikai része, és nem alapvetően csak az infrastruktúráért fizetett díj, hanem az a lehetőség, hogy erre egy komplett logisztikai rendszert lehet építeni, az önmagában egy borzalmasan érdekes dolog. Magyarország nemcsak ezzel a lehetőséggel rendelkezik, ha a sajtót figyelik, ott is látszott, hogy több megállapodás került aláírásra, a széles nyomtávú vasútvonal használatát illetően. Tehát Ukrajna, Oroszország, Kazahsztán, illetve Nyugat, és Belső-Kína összeköttetése Európával, ahol szintén van egy másik lehetőség. Végigszámoltuk, hogy ez a két rendszer így, amikor teljes mértékben készen lesz, milyen lehetőséget biztosít. Azt gondolom, hogy itt ez az инвестиáció, kifejezetten jó investíció.

De ha már itt tartunk, hogy milyen egyéb lehetőségekkel bírunk, Bányai képviselő úr Kiskunhalasról származik, ez ott fog elmenni mellette. Az a helyzet, hogy ott már több kínai cég jelezte, hogy a vasútvonal mellett szeretne magyarországi gyártóbázist létrehozni. Alakul egy olyan technológiatranszfer Kínából Európa irányába, ami eddig egyirányú volt, onnét jöttek a pólók, mi pedig vittük a technológiát most mintha ez megfordulna, onnan technológia kerül ide, és kevesebb pólót hozunk Kínából meg tudást. Itt vannak különböző kínai oktatási ügyeink, csodálkozom, hogy ez nem került felvetésre. A vasúttal kapcsolatosan ez a válasz.

Ami a légiközlekedés. Az a helyzet, hogy ebben tulajdonképpen egyet is értünk, hogy a légiközlekedés egy szennyező mód, ennek ellenére nem nagyon tudunk egyelőre ezzel mit kezdeni, gazdaságpolitikai szempontból ez egy olyan adottság, amivel valamilyen formában, de élnünk kell. Nyilvánvalóan a normál hajtóművekkel rendelkező repülőgépek - a hajtómű-hatékonyság - zajterhelése lényegesen csökkent, tehát ha megnézzük, hogy 2006-ban a Wizz Air milyen emissziójú - vagy zaj- vagy füstgázemissziójú - repülővel repült, ahhoz képest ez most nagyjából a fele. Tehát ez is változik. Ennek ellenére valóban ez egy adottság. Itt az irány egyértelműen az elektromos hajtású repülőgépek irányába. Ahogy itt említettem, a Rolls-Royce nevű cég Magyarországon ilyeneket fejleszt. Most jön egy második cég, erről még sokkal többet nem mondhatok, aki szintén elektromos repülőgépeket fog majd fejleszteni, tehát valószínűleg az irány ez lesz. Hogy ezt a nagyméretű cargo-gépeknél mikor érjük el, az nyilván egy kérdés, de a technológia egyébként adottnak tűnik. Úgyhogy a repüléssel kapcsolatosan, azt hiszem, hogy a repülés hatásait, ami például a zajterhelés csökkentésével kapcsolatos volt, ezt lehetett látni.

Molnár képviselő úr a 18-as korhatárról. Itt az a helyzet, hogy nem a korhatár a lényeges, hogy meddig van a gyerek az iskolában, hanem az, hogy megszerezze azt a fajta szakképesítést, ami ahhoz szükséges, hogy utána tudjon a munkaerőpiacon valamilyen formában érvényesülni. Ugye, Ausztriában ez a korhatár 15 év, ennek ellenére az osztrák munkaerőpiac, azt hiszem, hogy nagyjából jól van. Ennek ellenére, amit mondtam, és itt az ellenzéki képviselők is megszavazták ezt a Kulturális bizottságban, az, hogy az állam, az iskola mellett a szülőknek is feladatává tettük azt, hogy a gyerekek szerezzenek egy értékelhető szakképesítést, legalább egy értékelhető szakképesítést, az egy jó irány. Ausztriában is egyébként így van. Én bízom abban, hogy

az a végzettség nélküli iskolaelhagyási szám, ami egyébként elkezdett csökkenni ezekkel az intézkedésekkel, gyakorlatilag meg fog szűnni.

Ami a szakszervezeteket illeti, az a helyzet, hogy egy évvel ezelőtt hoztuk létre a Szakképzési Innovációs Tanácsot, és ebben a szakszervezetek folyamatosan részt vettek, ott csak egy dologról tárgyaltak, a szakképzés 4.0 stratégiáról. Kezdetről fogva az, hogy a Kjt.-n kívül szeretnénk ezeket az intézményeket működtetni, ez kérdés volt. A szakszervezetek az utolsó előtti ülésen léptek ki, ők ki szoktak ebből lépni, mindig ezt teszik, a PDSZ és a PSZ is. Ugyanis ezzel valószínűleg nem értettek egyet, amit én azért nem értek igazán, mert azért szakszervezetekre továbbra is szükség lesz, csak nem a Kjt. szerint kell a munkavállalók jogait védeni, hanem a munka törvénykönyve szerint. Én azt gondolom, hogy egy sokkal érdekesebb és egyébként szerintem hatékonyabb szakszervezeti tevékenységet tudnak folytatni ezek a szakszervezetek az elkövetkező időszakban is azzal együtt, hogy a munkaerőpiac feltételeihez közelítjük az iskolarendszert.

Itt felmerült a munka törvénykönyvének a módosítása, amit képviselő úr egy másik szóval illetett, de nem szeretem használni, mert az égvilágon semmifajta köze nincs az említett kifejezésnek ahhoz, ami történt, én azt javaslom, hogy várjunk néhány hónapot, és akkor látni fogjuk azt, hogy mi értelme volt ennek a lehetőségnek. Ugye, ez egy lehetőség volt, részben a 400 óra, részben pedig ennek a hosszabb időtartamra történő meghosszabbítása. 2008-ban, amikor a válság két hónap alatt érte el Európát, akkor ha lett volna egy ilyen rendszerünk, nem kellett volna a munkavállalók 25 százalékát azonnal leépíteni és az államtól segítséget kérni, hanem, mondjuk például a korábban felhalmozott túlórákat hosszabb ideig el lehetett volna húzni, és egyébként ebből lehetett volna finanszírozni egy sor más dologgal az ő tevékenységüket. Én azt hiszem, és bízom abban, hogy ez a leépülés nem lesz annyira drasztikus, mint 2008-ban, de ha igen, akkor ez az egyik eszköze annak, hogy hogyan tudunk egy ilyen helyzetre reagálni.

A kérdés, hogy kilenc esztendő alatt megépítettük-e azt az országot, amit szeretnénk volna. Hát én azt gondolom, hogy ez az ország épül, ha a számokat megnézzük, az nagyjából ebbe az irányba hat. Az összeszerelő üzemet, pedig ahogy mondtam... szívesen mutatok ilyen vállalatokat, hogy mégis mit jelent egy ilyen összeszerelő üzem, mondjuk Kecskeméten vagy Budapesten valamelyik cégnél, vagy mondjuk a Mercedesnek a kecskeméti gyáránál vagy a BMW-nek az új gyárában. Anisits úr, ő egy magyar ember, ő a dízelmotoroknak az industrizálásával foglalkozott. Az a helyzet, hogy azt mondta, hogy a BMW egy csodálatos világ minden elemében, kevésbé összeszerelő üzem, úgyhogy ez egy jó kijelentés volt a részéről.

Ami a high-tech országra vonatkozik, én az Indexet is szoktam olvasni, de az IMF-ben jobban bízom ebben az ügyben. Tehát, ha az IMF azt mondja, hogy Magyarország ugyanazon értékelési rendszer szerint high-tech országnak számít, mint Németország vagy Dánia, akkor ezt elhiszem, semmi indokom nincs, hogy kételkedjek. Amit mondtam, hogy milyen a high-techkel való viszonyunk, ugye ezt nemcsak fejlesztenünk kell, bár ezt is tesszük, de ezt implementálni kell, működtetni kell, és utána meg fejleszteni kell. Csak hogy egy példát mondjak, a kecskeméti Mercedes-gyárban a kecskeméti technológus mérnökök fejlesztettek egy olyan rendszert, amit azóta a Mercedes többi gyára is átvett. Ez tulajdonképpen egy flexibilis gyártási struktúrát vezetett be. Konkrétan nincsenek gyártósorok, hanem attól függően, hogy milyen autót kell összeszerelni, milyen autót kell összerakni, attól függően kooperatív robotok és emberek ezt kialakítják valamilyen formában. A high-techet már nemcsak alkalmazzuk, hanem fejlesztjük is.

Hulladékügyek. Az a helyzet, hogy azért itt 2010-ben egy elég rossz állapotban lévő hulladékrendszert vettünk át, amit valamilyen módon meg kellett oldani. Azt én

nem állítom, hogy az NHKV létrehozása volt a legjobb megoldás. Most dolgozunk a hulladékstratégia továbbfejlesztésén. Ez annál is inkább szükséges, mert változnak az európai uniós jogszabályi feltételek. 2021-ben egy egészen más módon működő rendszert kell üzemeltetnünk, 50 százalékkal a csomagolóanyagoknak teljesen visszagyűjtésre kell kerülniük. Maximum 10 százalék lehet a lerakóban megjelenő rész. Megnézzük azt, hogy milyen energetikai hasznosításról beszélünk. Ennek a rendszernek a kidolgozása zajlik.

Itt megint a kreativitásunk egy kicsit félretettük, és megnéztük, hogy hogy lehet, mondjuk Baden-Württemberg, ami egy jól működő és tiszta tartománynak tűnik, vagy Bajorországnak a megoldásait átvenni. Ugyanaz a jogszabályi környezetünk nekünk is, úgyhogy szerintem hamarosan erre vonatkozóan lesz egy továbbfejlesztett javaslatunk.

Az államosításnak nem a centralizáció volt a célja, hanem egy olyan rendszernek a megértése, amit nem értettünk, de alapvetően kicsit összeomlott.

Hogy hogy érzem magam, azt meg mondtam, hogy jól, és köszönöm az aggodást.

Szatmáry képviselő úr a vállalkozások zöldítése. Ennek a stratégiának is része, illetve az energetikai stratégiának része a vállalatok támogatása, alapvetően zöldítése. Két olyan projektet hirdettünk meg, mind kettő nyitott egyébként még a GINOP 4.1.3.19-es és a 4.1.4.19-es. Az egyik napelem, tehát saját célra használható napelemes rendszer telepítését támogatja, a másik pedig vállalatok, kisvállalatok energetikai korszerűsítését támogatja. Nagyjából 50 milliárd, 45 milliárd forint a két pályázat teljes összege. Mindkét pályázat nyitott még egyébként. Én azt gondolom, hogy a vállalatok ezzel mindenképp élni fognak.

Ami a közlekedés területén az M2 és a HÉV összekötését jelenti, itt a kormány szándéka ugyanaz, mint ami eddig volt. Az egy kifejezetten jó megoldás, úgyhogy amennyiben a BKK a szükséges engedélyeket megszerzi, a kormány ugyanúgy támogatja ezt a projektet továbbra is. Tehát ennek az összekötése továbbra is érvényes.

Szakképzési rendszer, Bányai Gábor képviselő úr, bérfeszültség. Ugye, az a helyzet, hogy az intézményen belül nem lesz bérfeszültség, ugyanis a szakképző intézményekben, függetlenül attól, hogy ki mit tanít, legyen ez valamilyen alaptantárgy vagy pedig szaktantárgy, de ugyanannak a rendszernek a része. Tehát ugyanolyan módon határozzuk meg a bérét, ugyanúgy lesz béralku, ugyanolyan elemei lesznek a helyi rendszernek, tehát ezen belül nem lesz bérfeszültség. Magunk között: ma is már úgy van, hogy egy matematika tanár tanít informatikát is, vice versa ezek az ügyek, tehát azért nagyon nagy különbség nem lesz. Intézményen belül nem lesz bérfeszültség.

Az intézményrendszer különböző elemei között pedig valóban lehet ilyenfajta bérfeszültség, de ezt meg az intézményrendszer megpróbálja majd kikompenzálni. Ez ugyanígy igaz az egyetem és a szakképzés, az egyetem és a köznevelés rendszere között is, amikor 50 százalékkal megemeltük a szakképzésben dolgozó tanáremberek bérét, de akkor az egyetemről megindult egy elvándorlás az iskolarendszer azon része irányába, ezt nem tekintem egyáltalán rossznak. Az egyetemeknek van egy sor lehetőségük, hogy tudjanak ilyet kompenzálni. Úgyhogy ettől annyira nem tartok.

A nyelvvizsga-támogatásra. A kormány sokféleképpen támogatja, az egyik a kormány legutolsó döntése volt '14-ben, ami a bemeneti oldalon a nyelvvizsgakövetelmény eltörlésére vonatkozik. Ezt a kormány átgondolta, és bár abban továbbra is szerintem egyetértünk mindenkivel, hogy az egyetemen a nyelvtudás egy alapkövetelmény, tehát muszáj nyelvet beszélni, e nélkül nem lehet elvégezni az egyetemet, és ez független attól, hogy ki mit tanul, meg ki hol tanul, hogy ez vidéki egyetem, nagyegyetem, óvónőnek tanul vagy pedig atomfizikusnak, a nyelvtudás feltétel. De úgy gondoltuk, hogy a nyelvtudás megszerzése a köznevelési rendszer feladata, az új NAT életbelépésénél ez egy nagyon fontos elem lesz, hogy hogyan tudjuk

az érettségiig azt a szintű nyelvtudást megszerezni, ami az egyetem elvégzéséhez szükséges.

A másik a támogatásügyek. Ez a kétszer két hét külföldi tartózkodás, ennek a díját teljes mértékben állja a kormány, megvan a jelentkezési módja, illetve a nyelvvizsga díját is álljuk, ahogy ezt már korábban meghirdettük. Illetve az egyetemi diploma átvételének is feltétele a nyelvvizsga. Itt részben a diákhitel elérhető már a nyelvvizsga megszerzésére is ezekben az esetekben, illetve a diplomamentő program tovább működik.

Elnök úr kérdéseire: ezek nagyon jó kérdések, az a helyzet, hogy az ember, amikor statisztikával foglalkozik, különösen akkor, amikor ennek van egy bizonyos keretrendszere, hajlamos elkezdni foglalkozni ennek a szépségeivel. Összesen olyan kérdés, amit ön felvetett, ezek pont azok a kérdések, amiket egyébként én is megkérdeznék, illetve meg is kérdeztünk. Viszont az a helyzet, hogy itt két módszertan szerint zajlanak ezek a statisztikák. Az egyik az Eurostat szerint, és ha össze akarjuk magunkat hasonlítani más országokkal, akkor kénytelenek vagyunk elfogadni, hogy abból meg ezek a számok jönnek ki, és egyébként ugyanez igaz arra a kérdésre, hogy hat százaléka az itt születetteknek nem Magyarországon él, és dolgozik. Ez pedig egy ENSZ-statisztika, nincs indokunk, hogy kétségbe vonjuk. Nyilvánvalóan ennek persze vannak olyan elemei, és abban pedig abszolút egyetértünk, hogy aki magyar emberként, de nem Magyarországon született, neki minden lehetőséget meg kell teremteni arra, hogy a szülőföldjén tudjon érvényesülni. Én azt gondolom, hogy az elmúlt, mondjuk ötven évben nem volt másik olyan magyar kormány, aki annyi mindent tenne, és annyi rendszert működtetne, ami pont ezt segíti elő.

Ha megnézzük a Kárpát-medencei felsőoktatási környezetet, nem nagyon van másik ország a világban, ami egyébként a környező országokban saját jogon felsőoktatási intézményeket működtet. Ezt mi tesszük. Nagyon kevés olyan ország van, aki, mondjuk a határain kívül, de az azonos nemzethez tartozó vállalkozókat olyan forrásokkal, olyan rendszerekkel támogatja, ami ahhoz kell, hogy érvényesüljenek. A Vajdaságban ez egy kifejezetten sikeres program. Nyilván vannak nehézségeink, hiszen a környező országok nem minden esetben támogatják ezt az ügyet, hogy Magyarország megjelenik ilyenfajta ügyekkel, de ez mind azt eredményezi, hogy az ott született magyar emberek maradjanak ott is. Egyszerű megoldás lenne, mondjuk a Vajdaságban azt mondani, hogy inkább jöjjenek át Szegedre és ott járjanak egyetemre. Nem ezt szeretnénk, a szabadkai szakfőiskolát szeretnénk támogatni, ráadásul olyan diplomákkal, ami nem egy szakfőiskolai diplomája, mondjuk a Műszaki Egyetem vagy a Corvinus Egyetem diplomája, de az a lényeg, hogy aki odajár, az ott szerezze meg, és maradjon is egyébként utána ott. Ha átjön Szegedre, akkor veszítettünk. Ezek azok a kérdések, amikről azt gondolom, hogy meg kell itt említeni.

A munkára rakódó terheknek a kérdése. Itt a kollégáim felírták. Az átlagos adóék Magyarországon az átlagbéreken 43 százalék, az OECD-átlag 36 százalék. Tehát ez valóban így van. Ha viszont megnézzük azt, hogy mondjuk, három gyermek esetén mennyi az adóék, az 18 százalék, OECD-országok átlagában ez nem értelmezhető. Tehát ezek olyan döntések, amiket abban a pillanatban meg kell hozni. Magyarország számára az, hogy a népesség szintjét tudjuk növelni, annak vannak feltételei, ezek azok a feltételek. Egyébként ugyanaz a helyzet a 27 százalék áfára is. Ugye a 27 százalék áfabevételből finanszírozzuk a családpolitikai intézkedéseket. Tehát természetesen lehet egy bonyolult adórendszert is működtetni, azt gondolom, hogy a magyar adórendszer egyébként bonyolult, tehát nagyon sok olyan eleme van, amit egyszer majd valószínű, célszerű lesz módosítani és egységesíteni, de itt például ez az egyik alapja annak, hogy ezeket a rendszereket működtetni tudjuk.

Az, hogy a magyar lakosságtól hogyan változott az adók beszedése, azért sokfajta eleme volt. Van egy erőteljes gazdaságfehérítési eleme, az EKR-rendszer, az online pénztárgép, egyáltalán az adóhivatalnak a következetes működése olyan adók beszedését tette lehetővé, ami jár a magyar államnak. Tehát ezt csak azért nem szedtük eddig be, mert egyszerűen nem működtettünk ilyen rendszereket. Azt gondolom, hogy ez azok szempontjából, akik egyébként becsületesen adót fizetnek, mindenképpen egy támogatandó dolog. Tehát a gazdaság fehérítése egy fontos elem.

Ami a multinacionális cégek által fizetett vállalati nyereségadó szintjét jelenti, hogy hogyan változik, azért itt még várjuk meg, hogy mi fog történni. Viszonylag hosszú ideig dolgoztam ilyen multinacionális cégnél, ott az adó nem egyszerű dolog. Nem is az adóelkerülés miatt alapvetően, hanem a különböző országok adóhivatalai ugyanazt szeretnék, mint a magyar adóhivatal, ezért aztán egy sor rendszert működtetnek. Itt azért várjunk még egy kicsit, hogy hogyan fog ez növekedni. Az biztos viszont, hogy a multinacionális cégek szabályalapon működnek, tehát mondjuk, a jövedelemadó, amit az ott dolgozó emberek befizetnek, azt be is fizetik, tehát ott nincs ennek az elkerülésének se módja, se szándék nincs rá. Tehát ez egy ilyen eléggé visszás rendszer.

Ami pedig a forint árfolyamát jelenti, szóval az a helyzet, hogy itt volt egy vita az újságban Matolcsy jegybank elnök úr és Varga pénzügyminiszter között, és itt Matolcsy elnök úrnak volt egy mondása, ezt én megszívleltem nagyon, hogy a kormánynak ne legyen árfolyamcélja. Ha legyen, akkor mondja meg, de ez nem az ő dolga, én ehhez tartom magam ebben az ügyben, tehát az árfolyam kialakítása egy másik kérdést jelent. Azon túl, hogy ennek a hatását persze látjuk, de az adó cél meghatározása nem az ITM feladata.

Azt hiszem, hogy nagyjából ennyi kérdés merül fel, úgyhogy köszönöm szépen a kérdéseket, köszönöm a pozitív és aggódo hozzászólásokat is. Azt gondolom, hogy a minisztérium valóban nehéz feladatokkal foglalkozik, a kormány struktúrája ilyen. Tehát, amikor a minisztérium létrejött, akkor azt szerettük volna, ha a gazdaság minden szegmense egy minisztériumban legyen, nemcsak a gazdaságstratégia, a gazdaságirányítás, hanem azok az eszközök, amikkel ezt befolyásolni tudjuk: oktatás, innováció, kutatás, illetve azok a területek, amelyekre ezekre direktben az államnak hatása van. Energetika, klíma, digitalizáció. A minisztérium egy tipikus back office minisztérium, elvégezzük a munkát, és akkor mindenki elégedett. Ha nem végezzük el, akkor van probléma. Köszönöm.

ELNÖK: Nagyon köszönöm miniszter úrnak és munkatársainak a részvételt. A tájékoztató elfogadásáról határozatot hozni nem szoktunk, tehát szeretném megköszönni a tájékoztatót. Ezzel ezt a napirendi pontot lezárom, megköszönve képviselőtársaimnak is, hogy korrekt, szakmai medrekben maradt ez a vita.

Mielőtt áttérnénk második napirendi pontra, 30 másodperc technikai szünetet rendelék el annak érdekében, hogy miniszter úr, államtitkár úr és munkatársaik békében távozhassanak. További jó munkát, és ami a legfontosabb, jó egészséget kívánok mindannyiuknak. *(Dr. Palkovics László és az ITM munkatársai távoznak az ülésteremből.)*

Egyebek

Második napirendi pontunk tekintetében pedig kizárólag az egyebekre kerül sor. Szeretném megkérdezni, hogy van-e bárkinek valamilyen közérdekű bejelenténivalója. *(Nincs jelentkező.)* Mivel emelkedő kezdet nem látok, szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy előreláthatólag ez volt az utolsó ülésünk ebben az ülészakban. Jövőre találkozunk bizottsági kereteken belül legközelebb.

Az ülés berekesztése

Munkájukat megköszönve az ülést bezárom, további szép napot, jó egészséget kívánok.

(Az ülés befejezésének időpontja: 17 óra 3 perc.)

Z. Kárpát Dániel
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia